

MEMÒRIA DEL MAPA DE PATRIMONI CULTURAL DE SANT JUST DESVERN

Redacció a càrrec de l'Oficina de Patrimoni Cultural
per a l'Ajuntament de Sant Just Desvern

Octubre 2025

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Memòria del Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Juana María Huélamo Gabaldón i David Torres Rodríguez, KuanUm, S.L.
Amb la col·laboració Josep Maria Solias i Arís, Marina Peris
Betlloch.

Fitxa tècnica

Nom del projecte:	Mapa de Patrimoni Cultural
Municipi	Sant Just Desvern
Comarca	Baix Llobregat
Promoció i finançament	Oficina del Patrimoni Cultural (Diputació de Barcelona) Ajuntament de Sant Just Desvern
Realització	KuanUm, S.L.
Seguiment i supervisió tècnica	Ana Requejo, tècnica de patrimoni de l'Oficina del Patrimoni Cultural (Diputació de Barcelona).
Dates d'execució	Octubre 2024 - Octubre 2025
Nombre total d'elements inventariats	374

Contingut

1. Metodologia	6
1.1. Crèdits	7
1.2. Agraïments	7
1.3. Fonts consultades	8
1.4. La fitxa documental	8
1.5. Metodologia de treball	14
1.6. Criteris generals de selecció	16
2. Diagnòstic	19
2.1. Marc geogràfic i medi físic	19
2.2. Població i economia	22
2.3. Síntesi històrica	27
2.4. Toponímia	32
2.5. Figures de protecció vigents	33
2.6. Situació general del patrimoni	36
2.7. Anàlisi de les fitxes	37
3. Relació d'elements fitxats i no fitxats	46
3.1. Elements fitxats	46
3.2. Elements no fitxats	77
3.3. Elements desapareguts	78
4. Bibliografia	81

INTRODUCCIÓ

L'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC) de la Diputació de Barcelona és un servei especialitzat en la cooperació i promoció del patrimoni cultural local, que s'organitza a partir de l'articulació d'un seguit de xarxes territorials (Xarxa d'Arxius Municipals, Xarxa de Museus Locals) i programes sectorials (Programa d'Estudis i Projectes) que posen a l'abast dels municipis un conjunt de serveis i accions de suport a l'organització, gestió, conservació, tractament, difusió i comunicació del conjunt de béns patrimonials presents en el territori i, sobretot, als equipaments culturals especialitzats que actuen des de l'àmbit municipal.

Dins del seu programa anomenat Estudis i Projectes de Patrimoni Cultural es dona suport a les polítiques i estratègies dels ajuntaments en relació amb la conservació, la recerca, la difusió i la dinamització dels béns patrimonials del seu territori. Amb tot això, l'objectiu és el de facilitar a les administracions locals la presa de decisions sobre aquest, mitjançant diferents actuacions, entre les quals es troba la promoció de la realització dels Mapes de Patrimoni Cultural Local.

L'Ajuntament de Sant Just Desvern, interessat a disposar d'una eina de coneixement dels elements patrimonials que es troben en el seu terme municipal, va demanar a la Diputació de Barcelona, a través del Catàleg de serveis, la realització del Mapa de Patrimoni Cultural, per tal d'inventariar aquest patrimoni i facilitar la seva gestió i conservació, la difusió als ciutadans, la presa de decisions en el planejament urbanístic, l'establiment de rutes didàctiques i turístiques, la planificació de la senyalització, etc. A tal fi va signar l'any 2024 el corresponent conveni amb la Diputació de Barcelona.

1. METODOLOGIA

El Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern, que en aquesta memòria tècnica es presenta i valora de manera particular i global, és una eina de coneixement que ha tingut com a objecte la recopilació exhaustiva dels diversos elements que conformen el patrimoni cultural i natural del municipi, en la seva total i completa expressió, incloent-hi els diferents elements patrimonials: immoble, moble, documental, immaterial i natural.

El mapa consta de dos documents:

1. Una base de dades en línia.

Aquesta ha estat creada per l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona, la qual pot ser consultada a la web: <https://patrimonicultural.diba.cat/>.

La versió pública de consulta no permet, per raons de seguretat, l'accés a determinats elements patrimonials mobles i documentals privats o a altres informacions de caràcter personal.

2. La memòria tècnica.

Aquest és un document tècnic que acompanya a la base de dades, i té com a objectiu complementar la informació dels elements incorporats a la base de dades, així com fer una revisió tècnica del patrimoni cultural de Sant Just Desvern, mostrant també la metodologia i criteris de treball fets servir per a identificar els diversos elements patrimonials del municipi.

Incorpora també una diagnosi de l'estat del patrimoni al municipi, i ofereix algunes pautes i recomanacions per a la implementació d'eines que duguin a la bona gestió del patrimoni del municipi.

La finalitat d'ambdós documents és la de poder establir per al patrimoni del municipi, mesures de recerca, protecció, conservació, rendibilitat social i posta en valor, per tal d'aconseguir que aquesta herència comuna i plural, estigui a l'abast de tothom.

Cal tenir present que el Mapa de Patrimoni Cultural és una eina dinàmica i activa; mai es pot considerar un instrument tancat o definitiu, sinó que, la mateixa Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona, podrà, amb posterioritat, modificar continguts i afegir nous béns, bé perquè es consideri oportú, bé perquè apareguin elements que romanien desconeguts en el moment de la realització del treball.

S'ha de considerar també que el Mapa de Patrimoni Cultural és un instrument de consulta de les dades pròpies del patrimoni cultural i natural del municipi de Sant Just Desvern obert a tothom.

Igualment, és important subratllar que la presència d'un element en els Mapes de Patrimoni Cultural no implica cap més protecció legal que aquella que s'especifica a l'apartat corresponent de la fitxa de l'element.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

La Diputació de Barcelona, a través de l'Oficina de Patrimoni Cultural autoritza la reproducció i difusió de les dades contingudes en els Mapes de Patrimoni Cultural, a efectes de divulgació i recerca científica, a condició que se citi la procedència de la informació, tant a efectes institucionals com a efectes d'autoria, d'acord amb els drets d'autor i de propietat intel·lectual reconeguts per llei. En conseqüència, cal citar tant l'autor (a cada fitxa s'especifica) com la seva realització per part de la Diputació de Barcelona (Oficina de Patrimoni Cultural) i de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, tal i com indica l'avís legal <https://patrimonicultural.diba.cat/avis-legal>.

1.1. Crèdits

Autoria

Aquest Mapa de Patrimoni Cultural ha estat elaborat per diversos professionals de l'empresa KuanUm, S.L., sota la direcció de la tècnica de patrimoni cultural Juana María Huélamo Gabaldón. Hi han col·laborat els següents experts: Josep Maria Solias, especialista en arqueologia del Baix Llobregat; Marina Peris Betlloch, historiadora de l'art; i David Torres Rodríguez, arqueòleg i historiador.

Dates de realització

El treball es va iniciar el mes d'octubre de 2024, tot i que prèviament es van dur a terme feines de coneixement del territori del municipi, i va finalitzar l'octubre de 2025.

1.2. Agraïments

Aquest treball no hauria estat possible sense la col·laboració de diverses persones i institucions. Voldríem expressar el nostre agraïment a l'Ajuntament de Sant Just Desvern per la seva implicació i les gestions realitzades, així com als i les tècniques de l'ajuntament que han facilitat l'accés a alguns dels elements patrimonials.

Agraïm de manera molt especial als tècnics de l'Arxiu Municipal de Sant Just Desvern, Jordi Amigó i Patrícia Badosa, les facilitats i informacions donades en tot moment, així com l'assessorament per tirar endavant aquest treball.

Donar les gràcies també al Maria Concellon Nieto, cap de Serveis i Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, per tota la informació proporcionada referent als elements de patrimoni natural del municipi. Així mateix, a Àngels Ulla, cap d'Urbanisme de l'Ajuntament, per l'assessorament en el tema referent als camins municipals de la població.

També volem agrair al Centre d'Estudis Santjustencs, en especial a Roger Cunties, la predisposició a respondre en tot moment els dubtes sorgits durant l'elaboració

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

d'aquest treball. D'igual manera a Leonor Parreu, arxivera de l'Arxiu Històric del Bisbat de Sant Feliu, per proporcionar-nos imatges de la documentació de la parròquia dels Sants Just i Pastor de Sant Just Desvern; i a mossèn Xavier Sobrevia, rector de la parròquia, per facilitar-nos l'accés al temple.

Agrair a Marcel Oliveres, de l'entitat Fes Fonts Fen Fonting, per autoritzar-nos a fer ús de moltes de les imatges que acompanyen les fitxes de les mines d'aigua. De la mateixa manera, a l'Arxiu Comarcal del Baix Llobregat, per facilitar-nos les imatges de l'any 1888 del palau de Torreblanca.

Finalment, no podem oblidar la col·laboració d'Anna Simó Esteban, que a través d'en Jordi Amigó, ens va fer arribar diverses receptes tradicionals de la seva àvia, una de les quals ha estat incorporada al Mapa de Patrimoni Cultural. També fem extensiu aquest agraïment a la senyora Miracle Serra, que ens va aportar informació sobre les pràctiques culinàries tradicionals del municipi.

1.3. Fonts consultades

Respecte a les fonts primàries, s'han consultat alguns documents a l'Arxiu del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat, els quals s'han detallat a la fitxa corresponent, tot i que no s'ha realitzat un estudi exhaustiu de la documentació com a font històrica per al present treball. Aquest arxiu custodia els fons documentals corresponents a les diverses esglésies de la diòcesi, entre les que es troba la parròquia de Sant Just Desvern.

Pel que fa a la documentació primària de caràcter civil, s'ha consultat en algun cas el fons de l'Arxiu Municipal de Sant Just Desvern, en especial el fons fotogràfic. Aquesta detecció no s'ha dut a terme amb la intenció d'un estudi profund com a font primària, sinó per avaluar la documentació que es conserva físicament als fons administratius d'aquesta institució.

També s'ha consultat tota la bibliografia publicada fins al moment referent als diferents elements patrimonials del municipi. En aquest sentit, han estat cabdals tant les monografies específiques com les obres de caràcter més general, així com l'hemeroteca de publicacions locals. Pel que fa als elements arqueològics, s'han consultat totes les memòries arqueològiques dels diferents jaciments de la població.

1.4. La fitxa documental

Els Mapes de Patrimoni Cultural són una iniciativa de la Diputació de Barcelona i, com a tal, segueixen una metodologia comuna i única per a tota la seva demarcació. Així, la tipologia dels elements inventariats i la manera d'enregistrar-los estan perfectament definides per la institució i s'apliquen de manera uniforme (amb les

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

adaptacions necessàries) a tots els municipis on es duen a terme.

Aquests mapes inclouen la detecció exhaustiva, descripció i valoració dels següents grups d'elements patrimonials:

A. Patrimoni immoble.

Aquest apartat inclou la classificació i descripció dels diversos tipus de béns immobles d'interès cultural, des d'edificis singulars fins a estructures arquitectòniques de menor entitat, així com jaciments arqueològics i obres d'enginyeria civil.

Els immobles són qualsevol bé fix, inseparable del sòl o terreny on estan ubicats, com ara edificis, estructures o elements que no es poden desplaçar sense provocar-los algun tipus de dany.

En el context del patrimoni cultural, els immobles són béns d'interès històric, artístic, arquitectònic o arqueològic que es conserven per la seva rellevància, amb l'objectiu de preservar-los i transmetre'ls a futures generacions. Aquest concepte inclou tant edificis i conjunts arquitectònics com altres elements, com jaciments arqueològics o obres d'enginyeria, amb valor cultural, històric o identitari.

Tot seguit es desenvolupa la classificació adoptada en el present treball.

- A.1 Edificis. Edificis singulars amb valor monumental, artístic, històric, etnològic, identitari, religiós, industrial, etc.
- A.2. Conjunts arquitectònics. Diversos edificis que formen un conjunt o estructures complexes compostes per diversos elements edificats.
- A.3. Elements arquitectònics.
 - Elements rellevants d'un edifici: parts singulars d'edificis, elements d'origen arquitectònic que ja no formen part de cap edifici, i elements que formaven part de l'entorn inherent d'un edifici.
 - Estructures arquitectòniques de menor entitat, de caire rural i popular.
- A.4. Jaciments arqueològics. Jaciments arqueològics de qualsevol tipus i cronologia. Inclou estructures en estat de ruïna.
- A.5. Obra civil. Obres d'enginyeria de caràcter públic o comunal.

B. Patrimoni moble.

El patrimoni moble inclou tots aquells béns materials que, a diferència dels immobles, són traslladables i no estan fixats al sòl. Aquests objectes i col·leccions, tant d'accés públic com de propietat privada, poden tenir un valor artístic, històric, arqueològic o simbòlic. El seu estudi, catalogació, inventari i conservació són fonamentals per preservar la memòria col·lectiva i ajudar a comprendre millor la història i la cultura de Sant Just Desvern. Aquest patrimoni, tot i ser físicament mòbil, forma part del llegat

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

cultural que es conserva en les col·leccions públiques i privades, o fins i tot en espais públics. És important identificar aquests elements per garantir-ne la preservació i transmissió a les futures generacions.

La classificació adoptada ha estat la següent:

- B.1. Elements urbans. Monuments o elements commemoratius o ornamentals instal·lats a la via pública.
- B.2. Objectes. Objectes singulars, formin part o no d'una col·lecció, ja siguin d'accés públic o de propietat privada.
- B.3. Col·leccions. Sèries coherents d'objectes, segons criteris de cronologia, tipologia, especialitat, propietat.

C. Patrimoni documental

El patrimoni documental comprèn tots aquells materials que, a través de la seva conservació i estudi, permeten preservar i entendre la memòria històrica i cultural d'una comunitat. Aquest tipus de patrimoni inclou una àmplia varietat de documents escrits, imatges i llibres que es troben tant en col·leccions públiques com privades. Els fons documentals són fonamentals per a la recerca i la comprensió del passat, ja que ofereixen una visió detallada de la vida, les costums i la història de Sant Just Desvern.

Dins del patrimoni documental, es poden trobar fons d'imatges, que inclouen fotografies i films amb valor temàtic o històric; fons documentals, que reuneixen col·leccions de documents administratius, històrics o personals; i fons bibliogràfics, que inclouen llibres amb valor patrimonial, normalment a causa de la seva antiguitat o rellevància històrica.

La classificació que marca la OPC és la següent:

- C.1. Fons d'imatges. Sèries d'imatges (fotografies, films o d'altres) que formen un fons o una col·lecció, segons diferents criteris temàtics, de propietat, etc.
- C.2. Fons documentals. Sèries de documents que formen un arxiu o una col·lecció, de propietat pública o privada, segons criteris d'especialitat, temàtic, o de propietat, per exemple.
- C.3. Fons bibliogràfics. Sèries de llibres que formen part d'un arxiu, biblioteca o col·lecció, de propietat pública o privada, que tinguin un valor històric i patrimonial (per tant, d'una certa antiguitat).

D. Patrimoni immaterial

El patrimoni immaterial santjustenc inclou totes aquelles expressions culturals

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

intangibles que es transmeten de generació en generació i que són part essencial de la identitat del municipi.

Tot i que no es poden tocar, aquestes manifestacions són fonamentals per preservar la memòria col·lectiva de la població de Sant Just Desvern, ja que reflecteixen les pràctiques, coneixements, tècniques, creences i expressions artístiques del territori i dels seus habitants com a comunitat.

Aquest patrimoni abasta un ampli ventall de manifestacions, des de festes populars fins a tècniques artesanals, tradicions orals, música, dansa i costums locals. Tot i que algunes d'aquestes manifestacions poden haver-se perdut amb el temps, és crucial la seva detecció i recopilació per garantir-ne la preservació.

Les festes locals, les tradicions orals i la música, per exemple, són expressions vives de la cultura local, mentre que altres aspectes, com els costums antics, la gastronomia o les tècniques artesanals, també formen part d'aquest llegat intangible.

- D.1. Manifestacions festives. Festes populars locals, en la seva globalitat, o destacant una activitat singular específica dins la festa, formin part o no del cicle festiu anual, religiós o laic; siguin de caire tradicional (antigues) o recents; estiguin en vigor (vives) o bé que s'hagin perdut.
- D.2. Tècniques artesanals. Manifestacions singulars i específiques de la localitat o el seu entorn en relació als oficis, l'artesanía, la gastronomia, etc.
- D.3. Tradició oral. Qualsevol referència d'origen no literari (transmesa oralment) relacionada amb llocs o elements del terme: contes, llegendes; toponímia; refranys, dites; fets històrics -verídics- a través de memòria oral.
- D.4. Música i dansa. Manifestacions musicals tradicionals singulars i específiques de la localitat o el seu entorn que estiguin en vigor (vives) o bé que s'hagin perdut, com a cançons, danses o d'altres.
- D.5. Costumari. Maneres d'actuar o de fer, comportaments socials, actituds, específiques de la localitat o el seu entorn que estiguin en vigor (vives) o bé que s'hagin perdut.

E. Patrimoni natural

El patrimoni natural engloba aquells espais i elements que, per les seves qualitats botàniques, ecològiques, zoològiques o paisatgístiques, tenen un valor significatiu per a la protecció de l'entorn i per al coneixement de la biodiversitat local.

Aquest patrimoni inclou tant zones que han mantingut un alt grau de conservació natural com aquells espais modificats per la intervenció humana, que han adquirit un interès específic per les seves característiques úniques o pel seu equilibri amb l'entorn natural.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

A més de les zones d'interès natural, es consideren també espècimens botànics singulars, que destaquen pel seu valor històric, botànic, simbòlic o físic, i que sovint estan vinculats a la identitat local, sigui per les seves característiques úniques sigui pel seu simbolisme en l'entorn urbà o rural.

Pel que fa a la fauna, cal aclarir que no es pot inventariar una espècie zoològica determinada, ja que aquesta no pot ser exclusiva d'un terme municipal a causa de la seva naturalesa mòbil. Per aquest motiu, la manera més adequada de reflectir la riquesa de flora i fauna és identificar zones on aquestes espècies desenvolupen una activitat o presència singular.

La classificació que s'ha establert és la següent:

- E.1. Zones d'interès. Zones que tenen un valor o interès específic a causa de les seves característiques botàniques, ecològiques, zoològiques, geomorfològiques o paisatgístiques, encara que hagin estat creades o alterades per intervencions antròpiques. En aquest apartat s'inclouen també els jaciments paleontològics.
- E.2. Espècimens botànics singulars. Elements botànics de caire singular (un exemplar, o diversos exemplars que formen una unitat aïllada), normalment arbres, que tenen un interès botànic, històric, simbòlic, físic, urbà, toponímic o exòtic.

Al Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern s'han inclòs tots els Béns Culturals incoats o declarats d'Interès Nacional i d'Interès Local (BCIN i BCIL); els espais naturals protegits per qualsevol nivell de l'administració, tots els jaciments arqueològics inclosos per la Generalitat de Catalunya a l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya, els elements i edificis que formen part de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, així com també els incorporats a l'Inventari de Patrimoni Industrial de Catalunya i a l'Inventari de Patrimoni Etnològic de Catalunya. També s'han tingut en conta els diversos inventaris específics, com ara el de rellotges de sol o el de construccions de pedra seca.

La seva informació s'ha traslladat a unes **fitxes** (una per cada element), facilitades per la OPC, i que conformen una base de dades que inclou les següents entrades d'interès:

1. Identificació

- Denominació
- Municipi
- Codi INE
- Número de fitxa autonumèric

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- Número de fitxa
 - Vídeo
2. Localització
- Coordenades
 - Adreça
 - Latitud
 - Longitud
 - UTM Est (X)
 - UTM Nord (Y)
 - Alçada
 - Lloc/Adreça
 - Emplaçament
3. Classificació
- Àmbit/Tipologia
 - Número inventari Generalitat i altres inventaris
 - Titularitat
 - Titular
 - Accés
 - Estat de conservació
 - Notes de conservació
4. Fitxes associades (aquest apartat facilita la vinculació de l'element amb d'altres que d'alguna manera es troben vinculats dins el conjunt patrimonial de Sant Just Desvern).
5. Protecció
- Tipus de protecció > Europea > Atributs Inspire
 - Detall protecció
 - Observacions protecció
 - Data aprovació
6. Informació de l'element:
- Descripció
 - Observacions
 - Història

- Estil / època
 - Segle
 - Any
 - Autoria de l'element
 - Ús actual
7. Bibliografia / Webgrafia
- Enllaços d'interès
8. Imatges (una com a mínim, tot i que el programa admet fins a deu). Les imatges van acompanyades d'un text alternatiu que fa referència al que es visualitza i/o a l'autoria, si s'escau.
9. Dades de registre:
- Autoria de la fitxa
 - Data de registre de la fitxa
 - Autoria de la darrera revisió
 - Data de la darrera revisió

1.5. Metodologia de treball

La realització del Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern ha estat impulsada per l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC) de la Diputació de Barcelona, a partir de la petició de l'Ajuntament de Sant Just Desvern. La coordinació ha anat a càrrec de la senyora Ana Requejo, tècnica de patrimoni cultural de l'OPC, qui ha supervisat i fet el seguiment del treball.

El treball, fet per tècnics en patrimoni cultural de l'empresa KuanUm, s'ha desenvolupat seguint els següents tempos i actuacions:

1.5.1. Documentació prèvia

Aquesta fase ha implicat la recopilació de totes les dades bibliogràfiques disponibles, així com la informació existent en bases de dades i centres de documentació d'accés públic. També s'han consultat els arxius més propers, a més de tota la informació i documentació que l'ajuntament ha considerat oportú lliurar.

En aquest sentit, s'ha de subratllar la consulta de les següents bases de dades, repositoris i fonts d'informació documental:

- Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- Inventari de camins municipals de Sant Just Desvern. Redactat pel l'Àrea de Territori: Urbanisme i Sostenibilitat i Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Just Desvern.
- Ordenança de protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern.
- Inventari dels Elements d'Interès Especialment Rellevant del PEPPNSC.
- Inventari del Patrimoni Cultural del Parc Natural de la Serra de Collserola.
- Inventari de camins del Parc Natural de la Serra de Collserola.
- Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, depenent del Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya, depenent del Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Memòries d'excavacions arqueològiques relacionades amb el municipi, dipositades en el Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya (IPIC), dipositat en el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, a Terrassa.
- Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC), dipositat a la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Catàleg d'Arbres Singualars del Parc Natural de Collserola.
- Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya, elaborat per la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Consulta de l'Anuari Estadístic de Catalunya (Idescat) per a les dades demogràfiques, econòmiques i estadístiques del municipi.
- Inventari de rellotges de sol dels Països Catalans de la Societat Catalana de Gnomònica: <https://www.gnomonica.cat/index.php/inventari/mapa-dels-rellotges-de-sol-dels-paisos-catalans>.
- Inventari d'arbres monumentals i d'interès local i comarcal, del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.
- Repositori de la Memòria Digital de Catalunya, on es troben diverses col·leccions fotogràfiques accessibles telemàticament.
- Wikipedra. Construccions de pedra seca. Observatori del Paisatge de Catalunya.

En aquesta fase de recopilació de documentació, ha estat de gran utilitat la consulta

d'una sèrie d'obres bibliogràfiques de caràcter local, les quals es poden trobar a l'apartat dedicat a la bibliografia en aquesta memòria tècnica.

1.5.2. Treball de camp

Es va començar amb un reconeixement visual del municipi. A aquesta primera immersió patrimonial física va seguir una visita sistemàtica a cadascun dels elements detectats. Aquests s'han situat sobre la cartografia tan detalladament com ha estat possible, recollint tota la informació observable, la qual s'ha consignat en una fitxa de camp. També s'ha fet, com a mínim, una fotografia per a cadascun dels elements introduïts.

Pel que fa al patrimoni arquitectònic de caràcter privat, cal destacar que molts dels edificis només han pogut ser descrits des de l'exterior.

1.5.3. Treball de gabinet

Després de contrastar les fitxes de camp amb la documentació prèvia i de fer les comprovacions oportunes, s'ha introduït la informació a les fitxes en línia. Tot i que el treball de gabinet ha constituït la part principal de la darrera fase, aquest s'ha intercalat amb el treball de camp, ja que, en moltes ocasions, la descoberta de nous elements a partir d'informacions orals ha fet necessari revisar alguns dels elements ja detectats. Un cop introduïdes les dades, s'ha redactat aquesta memòria tècnica, en la qual s'avaluen les potencialitats i necessitats del patrimoni de Sant Just Desvern.

Paral·lelament, s'ha recopilat informació sobre el marc històric i geogràfic del terme, la seva biodiversitat, l'estat de protecció legal del patrimoni local, així com dades econòmiques i socials del municipi, amb l'objectiu de donar fonament a aquesta memòria.

Les fitxes de cada element de l'inventari s'han elaborat a partir de la informació documental i del treball de camp, tant gràfica com escrita o oral. Posteriorment, s'ha dut a terme una anàlisi global i un diagnòstic concret sobre la rellevància, el potencial i les possibilitats del patrimoni cultural de Sant Just Desvern, tot reflectint-ho en aquesta memòria tècnica final.

1.6. Criteris generals de selecció

Per tal de confeccionar un inventari complet i representatiu del patrimoni de Sant Just Desvern, s'han establert una sèrie de criteris que guien la selecció dels elements patrimonials més rellevants. Aquests criteris tenen com a objectiu garantir que els elements seleccionats reflecteixin de manera adequada la riquesa històrica,

arquitectònica, cultural i natural del municipi. La selecció s'ha realitzat amb la finalitat d'obtenir una visió exhaustiva del conjunt del patrimoni santjustenc, tenint en compte no només els aspectes materials i col·lectius, sinó també els valors naturals i identitaris. S'ha buscat evitar una visió parcial o incompleta, excloent elements que, tot i tenir importància històrica, es troben fora dels límits territorials actuals del municipi.

A més, la selecció no s'ha basat únicament en l'antiguitat dels elements, sinó que també s'han considerat aspectes més específics, com ara el seu valor dins de l'arquitectura contemporània o la seva singularitat local. El propòsit és proporcionar un panorama complet tant de l'assentament humà com de la realitat patrimonial del terme. Tot seguit es detallen els criteris que han guiat aquest procés.

1.6.1. La persistència del bé i el seu valor formal

Resulta imprescindible que el patrimoni tingui un valor afegit en la seva constitució física. No tot pot ser patrimoni, ja que d'altra manera no es tindria cap marge de maniobra per a la seva substitució, però és que tampoc es podrien portar a terme les adscripcions a unes o altres tipologies morfològiques que permetessin la valoració d'uns elements davant d'altres. En aquest sentit, pren un valor rellevant el fet local, ja que el municipi posseeix uns elements patrimonials que li són propis, i que formalment tenen un valor irrepetible per raó de la seva antiguitat, entitat física i singularitat dins del món local.

Afegit a això, resulta un criteri principal d'inclusió en aquest mapa patrimonial, lògicament, l'existència fefaent de l'element a incloure: si es tracta d'un element desaparegut, difícilment recuperable, mancat de valor patrimonial, o no localitzat, s'ha inclòs en la llista d'elements no fixats.

1.6.2. Exhaustivitat

En sintonia amb aquest criteri, s'ha procurat incloure tots els elements que posseeixen valor patrimonial per a Sant Just Desvern. Un intens treball de camp ha escrutat amb minuciositat tot el territori i la trama urbana, buscant, aquests elements que havien estat detectats, i d'altres que es van anar observant en diverses passejades de prospecció visual pel terme.

S'han inclòs d'entrada tots els elements que ja figuren en altres inventaris previs. Dins d'aquestes fonts documentals i repertoris d'elements i informació, per descomptat, s'ha començat per buidar el Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern.

1.6.3. Diversitat

S'han reunit en aquest mapa patrimonial el nombre més gran possible d'elements de diferent tipologia. Aquest criteri es troba a la base del coneixement i valoració d'objectes, creacions humanes, paisatges, elements, sistemes o grups que formen part d'una riquesa cultural que es troba enfrontada a un perillós procés de globalització que està envaint la nostra cultura i en contra del qual s'alça de manera natural en les seves singularitats el nostre variat patrimoni que aquí s'ha procurat incorporar en la seva més àmplia extensió.

1.6.4. Identitat

És a dir, aquells elements que caracteritzen especialment el lloc de Sant Just Desvern des del punt de vista de la història, la natura, les festes, els costums, etc.

1.6.5. Atemporalitat

Sota aquest criteri, s'han inclòs elements d'una gran varietat de moments: des de jaciments arqueològics del terme, elements patrimonials aïllats o en conjunt, dins de col·leccions obertes o tancades al públic, diversos elements de valor popular com llegendes, recepta de cuina, arquitectura popular urbana; fins a arribar a obres d'art i arquitectura contemporània.

2. DIAGNÒSTIC

2.1. Marc geogràfic i medi físic

El municipi de Sant Just Desvern està situat a la comarca del Baix Llobregat, dins la província de Barcelona. La seva ubicació geogràfica es troba en una zona de transició entre la plana del delta del Llobregat i els relleus de la Serralada Litoral, fet que li confereix una diversitat de característiques físiques.

El territori es caracteritza per pendents moderats i muntanyes d'altitud modesta que es combinen amb zones planes, creant un paisatge variat. Amb una superfície total de 7,81 km², una part important del terme municipal es troba dins del Parc Natural de la Serra de Collserola, cosa que subratlla la seva rellevància en termes de conservació ambiental i paisatgística.

Aquest entorn natural preservat contribueix a mantenir l'equilibri entre els espais construïts i les àrees no urbanitzables, destacant la singularitat del territori i assegurant la seva diversitat paisatgística i ambiental.

Localització i coordenades

El municipi està localitzat als vessants sud-occidentals de la serra de Collserola, a uns 8 km a l'oest de Barcelona, entre les coordenades 41° 23' 00" N i 2° 04' 30" E. Aquesta proximitat a la capital catalana influeix tant en l'accessibilitat del municipi com en la integració del mateix en el context urbà metropolità. Limita amb els municipis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí i Esplugues de Llobregat.

Orografia

El relleu de Sant Just Desvern es caracteritza per un paisatge dominat per la presència de la serra de Collserola, que forma part de la Serralada Litoral. La màxima alçada del terme municipal és de 405 m. sobre el nivell del mar, gairebé al cim del turó de Merlès (416,7 m.), mentre que el punt més baix del terme ho està a uns 40 m., dins del parc de la Torreblanca. Els punts més elevats del municipi són: la penya del Moro (276 m.), el coll de Can Solanes (223 m.), el turó de ca n'Oliveres (258 m.), els dos cims de la Coscollera (361 i 372 m.), el coll de les Torres (347 m.), el turó de Merlès (416,7 m., el cim del qual es troba en terme de Barcelona), el coll de can Cuiàs (312 m.), el turó de Llevallol (377 m.), el turó de l'Espinagosa (353 m.), el turó d'en Cors o Puig Aguilar (389 m.), la Muntanya Pelada (356 m.), el cim de l'entre canal dels torrents de la Font del Rector i de la Font del Ferro (351 m.), el coll del Portell (337 m.) i la muntanya de Sant Pere Màrtir el qual en el terme de Sant Just Desvern arriba fins a la cota 367 m.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Tot i que aquestes muntanyes no són de gran altitud, configuren un paisatge abrupte en algunes zones, amb pendents pronunciats i àrees de difícil accés. A mesura que el terreny descendeix cap a la vall, el relleu es va suavitzant, donant lloc a planes més àmplies i fèrtils, especialment a les zones properes al nucli urbà. Aquesta combinació entre àrees muntanyenques i zones més planes crea una diversitat paisatgística que influeix tant en els usos del sòl com en la configuració del territori.

Hidrografia

Pel que fa a la xarxa hidrogràfica, el territori de Sant Just Desvern està travessat per diversos torrents i rieres, la majoria dels quals desemboquen a la riera de Sant Just, que actua com a eix central de la vall.

La riera de Sant Just, la més important, és un corrent d'aigua de caràcter intermitent, amb un cabal que augmenta durant les èpoques de pluja, especialment a la tardor i primavera, abans de desembocar al riu Llobregat, el principal sistema fluvial de la regió. Aquesta riera té el seu origen a la part septentrional del terme i, després d'un recorregut de 6,8 km., aboca les aigües al riu Llobregat, ja en terme de Sant Feliu.

La riera de Sant Just s'inicia per la confluència del torrent de les Fatjones i el de la Font del Rector. Altres torrents que aboquen les seves aigües a la riera són el de can Cuiàs, el de can Solanes, el de la Font del Ferro, el Torrent Bo i el de can Biosca, amb el subafluent de can Cortès. A més dels torrents, algunes torrenteres dels vessants de la Coscollera i de la Penya del Moro, fan arribar les seves aigües a la riera de Sant Just.

A més de la conca de la riera de Sant Just, en el terme hi ha d'altres torrents i rieres com la riera de la Font Santa, el torrent del Pont Reixat i el torrent de Matàsens, tots ells molt desfigurats i gairebé plenament soterrats dins el nucli urbà.

La vegetació de ribera que acompanya les rieres i torrents, està formada per arbres ornamentals com plataners i lledoners, així com pins, alzines i roures.

Clima

El clima de Sant Just Desvern es defineix clarament com a mediterrani litoral, caracteritzat per hiverns suaus i estius càlids i secs, amb oscil·lacions tèrmiques moderades. Les temperatures hivernals rarament baixen per sota dels 0 °C, mentre que a l'estiu poden superar els 30 °C, sobretot en els mesos de juliol i agost, quan es registren les màximes més elevades. Aquesta suavitat climàtica fa que el municipi gaudeixi d'un ambient agradable durant gran part de l'any.

La pluviometria mitjana anual se situa al voltant dels 600 mm, però la distribució de les precipitacions és força irregular, amb una clara concentració de pluges a la primavera i

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

la tardor. Els mesos de maig i octubre són els més plujosos, i durant aquest període es poden produir tempestes sobtades. També el mes de març pren protagonisme amb nevades puntuals. A l'estiu, en canvi, les pluges són escasses, cosa que contribueix a la sequera estacional, típica del clima mediterrani, augmentant el risc d'incendis.

Aquestes condicions climàtiques, combinades amb el relleu accidentat del territori, donen lloc a la formació de boscos mediterranis de gran valor ecològic. Els boscos, especialment presents a les zones més elevades i menys alterades per l'activitat humana, estan dominats per espècies adaptades a la sequera, com el pi blanc (*Pinus halepensis*) i l'alzina (*Quercus ilex*), així com per un sotabosc dens de matollar, que inclou espècies com el romaní, la farigola i el margalló. Aquests ecosistemes són representatius del paisatge mediterrani, resistents a les condicions climàtiques adverses i capaços de suportar llargs períodes de sequera.

Geologia i sòls

La seqüència geològica de Sant Just Desvern té un gran interès geològic, destacant pels seus valors estratigràfics, sedimentològics, geomorfològics i paisatgístics. Geològicament Sant Just Desvern es troba entre la formació de Sant Pere Màrtir, conformat per roques metamòrfiques i granit d'origen paleozoic, i la planura deltaica del riu Llobregat de dipòsits del Quaternari Recent. Es poden establir dos sectors: al Nord, des de la riera de Sant Just a la carretera Reial, rocam Paleozoic, llicorelles i esquists, coberts per terrenys postorogènics del Pliocè, margues blaves i sorres grogues; i al Sud materials del Quaternari Antic, argiles vermelles, llims, bretxes i nòduls calcaris.

Vegetació i ús del sòl

El medi físic d'aquest municipi ha estat profundament influenciat per l'activitat humana al llarg del temps, especialment en les zones més accessibles, com les valls. Així i tot, les àrees forestals continuen ocupant una part significativa del territori, amb un predomini del bosc mediterrani, on abunden espècies com el pi blanc, l'alzina i el matollar.

A les zones més planes i fèrtils, el sòl s'ha dedicat tradicionalment a l'agricultura, però aquesta activitat ha anat disminuint en les darreres dècades per l'expansió urbanística.

En conjunt, el paisatge del municipi es defineix per un relleu accidentat, amb una xarxa hidrogràfica d'origen intermitent, un clima mediterrani marcat per estius secs i la presència de boscos a les zones més elevades. Aquesta combinació de factors crea un entorn natural divers i ple de contrastos, que ofereix un paisatge ric en matisos i de gran valor ecològic.

2.2. Població i economia

El municipi de Sant Just Desvern és un dels 946 municipis catalans i forma part dels 311 que integren la província de Barcelona.

Administrativament, pertany a la comarca del Baix Llobregat i està situat a la corona de la Regió Metropolitana de Barcelona, rebent una forta influència de la capital catalana.

Al llarg dels anys, aquest municipi ha evolucionat d'una localitat predominantment rural, amb un poblament dispers, a un territori de caràcter urbà, gràcies a un creixement demogràfic progressiu.

Aquest desenvolupament ha transformat la seva economia, que històricament es basava en l'agricultura, cap a un model més diversificat amb una influència creixent de sectors vinculats al teixit urbà i als serveis, influenciat per la seva proximitat a Barcelona.

Evolució demogràfica

Històricament, el municipi tenia un caràcter marcadament rural, amb una baixa densitat demogràfica. Fins a mitjan segle XX, el nombre d'habitants es mantenia relativament estable, vinculat principalment a activitats agrícoles, com el conreu de secà de vinya, cereals i oliveres. Aquestes activitats van influir en l'estructura del poblament, caracteritzat per una forta presència de masies disperses pel territori, reflectint un model de vida rural.

A partir de la segona meitat del segle XX, especialment durant les dècades de 1960 i 1970, es va produir un creixement demogràfic notable, coincidint amb l'expansió industrial i urbana de l'àrea metropolitana de Barcelona.

La proximitat del municipi a la capital catalana, sumada a les millores en infraestructures de transport, va facilitar l'arribada de nous residents. Molts d'aquests nouvinguts eren treballadors que buscaven allotjament fora de l'àrea urbana de Barcelona, però amb una connexió fàcil i ràpida amb la ciutat.

Aquest augment de la població va provocar canvis significatius en la dinàmica local, passant d'un municipi agrícola a una zona amb noves àrees residencials.

El creixement urbanístic es va concentrar tant al voltant del nucli urbà principal, com en urbanitzacions a les zones perifèriques, aprofitant les àrees més planes i accessibles del terme municipal. Aquest procés va transformar radicalment el caràcter rural i dispers del territori, convertint-lo en una zona amb una forta presència de residents vinculats a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Poblament i distribució

Sant Just Desvern presenta un model de poblament que combina el nucli urbà principal, amb diversos nuclis residencials i urbanitzacions que es van desenvolupar a partir de la segona meitat del segle XX.

El nucli històric conserva algunes característiques tradicionals, com la plaça de l'església i un teixit urbà compacte, mentre que les urbanitzacions s'estenen en forma de cases unifamiliars amb parcel·les més grans, reflectint un model de creixement basat en la baixa densitat.

Aquestes àrees residencials es troben en zones més elevades o als marges del terme municipal, sovint amb accés a zones naturals i boscoses.

Aquest model de creixement residencial dispers ha comportat un augment de les necessitats d'infraestructures i serveis per garantir l'accés i la connexió amb el nucli central del municipi.

Característiques demogràfiques

Actualment, el municipi presenta un perfil poblacional divers, amb un creixement sostingut en els darrers anys.

La proximitat a Barcelona ha fet que una part important dels residents siguin persones que treballen a la capital o en altres localitats properes, però que han optat per establir-se en un entorn més tranquil i natural.

Pel que fa a la composició demogràfica, amb una important presència de població nascuda a diversos països de la Unió Europea destacant els alemanys, s'ha observat un lleuger envelliment de la població en els darrers anys, una tendència similar a la d'altres municipis del Baix Llobregat, amb un increment del nombre de persones majors de seixanta-cinc anys.

Malgrat aquest envelliment, el municipi també compta amb una presència significativa de famílies joves, que hi han trobat una bona qualitat de vida i la possibilitat d'adquirir habitatges unifamiliars, afavorint així un equilibri intergeneracional.

Distribució de la població per edats i sexe

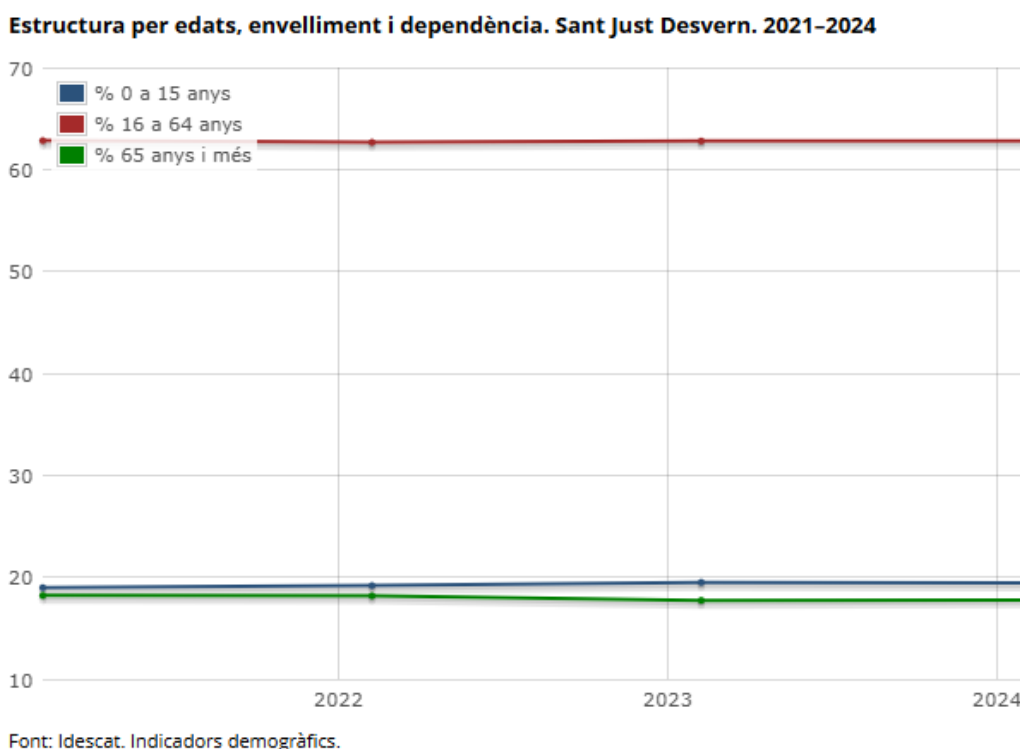
El nombre d'habitants de Sant Just Desvern, segons les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya de l'any 2024, és de 20.815 persones.

Aquesta xifra ha experimentat un creixement sostingut al llarg dels últims anys, impulsat per la proximitat a Barcelona i el desenvolupament de noves zones residencials. Quant a la distribució per edats i sexe, la població està dividida en diferents franges d'edat, amb una lleugera prevalença d'homes en les edats mitjanes,

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

mentre que la població femenina augmenta en les franges d'edat més altes, especialment a partir dels 60 anys.

Això segueix una tendència similar a la d'altres municipis de la comarca, amb un envelliment progressiu de la població i una presència notable de persones majors de 60 anys.

Aquesta distribució reflecteix també una estabilitat en el nombre de persones en edats productives, fet que contribueix a mantenir una economia local activa i la demanda de serveis municipals.

Serveis i infraestructures

El municipi disposa d'infraestructures bàsiques com escoles d'infantil i primària (l'escola Canigó, l'escola Montserrat, l'escola Montseny, l'institut escola Mas Lluí, l'escola Madre Sacramento i l'escola La Miranda), quatre centres d'educació secundària (l'Institut Sant Just Desvern, l'Institut escola Mas Lluí, l'escola Madre Sacramento i l'escola La Miranda), dos centres de batxillerat (l'Institut Sant Just Desvern i l'escola La Miranda), quatre llars d'infants (escola bressol Marrecs, escola bressol Mainada, escola bressol Children's Park i l'escola infantil Montessori Món Mon), tres centres d'educació especial (Centre Pilot, el centre d'atenció Especialitzada i el centre Ocupacional), un centre de formació professional (Antoni Algueró) i dos centres de formació d'adults (Escola de Normalització Lingüística i escola d'Adults Can Ginestar situats a Les Escoles).

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

També cal destacar la xarxa d'equipaments culturals formada per la Casa de Cultura de Can Ginestar, el centre Cívic Joan Maragall, el centre Cívic Soledat Sans, el centre cívic Salvador Espriu, el centre cultural La Vagoneta, l'espai de formació Les Escoles, MercArt, el centre social de la gent gran El Mil·lenari, i el Casal de Joves.

Pel que fa a les instal·lacions esportives, al municipi hi ha el camp de futbol municipal i el Complex Esportiu Municipal La Bonaigua.

Sant Just Desvern compta amb una bona xarxa de comerços locals que donen servei a la població, als que s'ha de sumar el Mercat Municipal.

En l'àmbit de transport, la connexió amb Barcelona i altres municipis propers es realitza per carretera, amb la B-23 com a eix principal de comunicació. Destaca la important xarxa d'autobusos urbans i interurbans, a més de l'L3 del Trambaix, que permet la connexió amb diferents línies de metro de Barcelona.

Estructura econòmica

L'estructura econòmica de Sant Just Desvern ha evolucionat significativament en el darrer segle, passant d'una economia predominantment agrària a una economia més diversificada amb presència de sectors secundaris i terciaris. Això ha estat marcat per la proximitat de Barcelona i l'àrea metropolitana, que ha influït directament en el desenvolupament dels sectors industrial i de serveis.

Sector primari

Tradicionalment, Sant Just Desvern tenia una forta activitat agrícola, basada sobretot en el conreu de secà, com la vinya, els cereals i l'olivera. Aquesta activitat es duia a terme principalment en petites explotacions familiars i masies disperses pel municipi.

Tot i que aquesta activitat ha anat minvant amb el temps a causa de la urbanització i els canvis en l'estructura econòmica, encara es manté una petita part de la producció agrícola, especialment en sectors com l'horta i l'olivera. Malauradament, als darrers anys s'ha produït l'abandonament progressiu dels darrers cultius.

El sector ramader, que en altres èpoques tenia un paper més destacat, avui dia és residual, limitat a petites explotacions. La presència de grans extensions de terreny forestal també ha afavorit l'explotació limitada de fusta i altres productes forestals.

Sector secundari

El sector secundari ha guanyat importància a Sant Just Desvern a mesura que el municipi ha estat integrat a l'àrea metropolitana de Barcelona. Tot i que no és un dels municipis amb major presència industrial de la comarca, Sant Just ha vist el

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

creixement d'algunes activitats industrials, especialment en polígons situats a la perifèria del municipi. El teixit productiu del municipi és ric i diversificat, format per més de 750 empreses i oficines, que s'ubiquen entorn dels dos polígons industrials (el Sud-oest i el Pont Reixat) i el centre de negocis (Sant Just Diagonal).

Les activitats industrials que s'hi troben estan centrades en sectors com la metal·lúrgia, la construcció, el sector audiovisual, l'alimentació i la comunicació. A més, la proximitat a Barcelona ha permès la ubicació d'empreses de serveis logístics i de transport, aprofitant les bones connexions viàries amb la capital catalana i altres municipis del Baix Llobregat.

Sector terciari

El sector terciari és actualment el més important en l'economia de Sant Just Desvern, reflectint la tendència general de la comarca i de moltes altres localitats properes a Barcelona. La major part de la població activa del municipi treballa en serveis, amb una àmplia presència d'activitats comercials, serveis personals i professionals, i activitats relacionades amb l'hostaleria.

El comerç local està format per petits establiments de proximitat, que atenen les necessitats bàsiques dels residents. A més, hi ha empreses de serveis relacionades amb el manteniment i la construcció, així com serveis educatius i sanitaris per a la població.

Un altre aspecte rellevant és el turisme de natura. Tot i no ser un focus turístic massiu, Sant Just Desvern atrau visitants gràcies a la seva proximitat a la serra de Collserola i als seus paisatges naturals, que ofereixen opcions per al senderisme i altres activitats a l'aire lliure. Algunes iniciatives han promogut les activitats esportives com l'hípica o el tennis.

Mobilitat laboral i comerç

Un aspecte que influeix en l'estructura econòmica de Sant Just Desvern és la mobilitat laboral de la seva població. Una gran part dels residents treballen fora del municipi, principalment a Barcelona o altres localitats industrialitzades del Baix Llobregat. Això converteix Sant Just en un municipi amb un marcat caràcter residencial.

2.3. Síntesi històrica

Sant Just Desvern té una història marcada per la seva ubicació estratègica, propera a les rutes que uneixen la plana del Llobregat amb la serra de Collserola. Al llarg dels segles, el municipi ha estat escenari de diferents fases d'ocupació, des de la prehistòria fins a l'actualitat, evolucionant d'una societat agrícola medieval a una zona residencial moderna integrada a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Orígens prehistòrics

Les evidències més antigues d'ocupació humana a Sant Just Desvern es remunten a la prehistòria, en concret al Neolític final, amb la documentació al jaciment arqueològic de La Riba d'un sepulcre de fossa. Aquest enterrament en fossa simple de planta circular d'1,40 m. de diàmetre i 0,80 m. de fons, contenia a l'interior les restes òssies d'un individu d'1,60 m. d'alçada en posició de decúbit supí amb les cames doblegades sobre el costat dret i el cap orientat al sud.

Aquest mateix jaciment també va ser ocupat durant l'Edat del Bronze, tal com ho confirmen la presència de dues sitges datades en aquesta cronologia. D'una d'elles es va recuperar un vas campaniforme que actualment forma part del fons del Museu d'Arqueologia de Catalunya, catalogada com una tassa carenada epicampaniforme del calcolític final-bronze antic, amb una datació del 2200-1800 aC. A més de la ceràmica, la sitja va aportar una agulla de bronze i diverses petxines perforades.

Del bronze final, entre els anys 875 i 800 aC., hi ha evidència d'hàbitat al vessant dret del llit del torrent de can Cortès, a 300 m. al sud-est de la masia de can Cortès. Es tracta d'un fons de cabana de planta rectangular excavada al terreny natural, en la qual es van documentar una cubeta de combustió i un forat de pal. L'excavació va recuperar 304 peces arqueològiques, la majoria fragments ceràmics d'urnes, de vasos amb decoració aplicada de cordons, de vasets globulars o de plats tapadora. La presència de fragments de fang del revestiment de la coberta, amb empremtes de llavors de civada, de blat i d'espigues de civada, ens donen informació del paisatge i de l'evidència del cultiu de cereal a la zona durant el Bronze Final.

Època ibèrica

La presència de la cultura ibèrica a Sant Just Desvern es troba perfectament representada pel poblat de la Penya del Moro, que s'inscriu dins la cultura preromana que es va desenvolupar al llarg de la costa mediterrània de la península Ibèrica entre el segle VI aC. i el segle I aC. Aquesta cultura va sorgir a partir d'un procés d'aculturació on diverses influències mediterrànies, especialment de fenicis i grecs, van transformar la societat indígena. Els laietans, tribu ibèrica a la qual pertanyien els habitants de la Penya

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

del Moro, habitaven la regió del nord-est de la península, des de l'actual Maresme fins al Llobregat, amb poblats importants com Montjuïc, Burriac i aquest de Sant Just Desvern.

El poblat va tenir una ocupació contínua des del segle VI fins al III aC., amb un període d'abandonament temporal al segle V aC., probablement a causa de conflictes o crisis internes.

El poblat s'estructura en terrasses sobre les quals es disposen els habitatges i els carrers, salvant la topografia irregular del terreny. Altres zones estaven destinades a activitats específiques, com la ramaderia o l'emmagatzematge.

Altres evidències de l'ocupació ibèrica a Sant Just Desvern són les tres sitges del jaciment arqueològic del carrer de Duran i Jordà, les sitges de can Ginestar i les cinc sitges del jaciment de La Riba.

Època romana

El poblament de Sant Just en època romana queda palès per la presència d'un gran nombre de jaciments arqueològics datats entre els segles I aC. i V dC. El motiu de l'elevada concentració d'assentaments rurals (*vilae*) en el terme municipal de Sant Just i les poblacions limítrofes, cal buscar-la en el context polític i econòmic d'aquesta època. D'una banda, la proximitat de la ciutat de Barcino (Barcelona) i la Via Augusta, infraestructura de connexió entre els territoris de la tarraconense. D'altra banda, la proximitat del riu Llobregat, via de comunicació fluvial cap als territoris de l'interior.

La característica geològica dels terrenys a la vall de Sant Just, formats per argiles quaternàries i llims, materials molt fèrtils, propicià també l'assentament d'un gran nombre d'explotacions agrícoles que queden evidenciades per la documentació arqueològica de sitges i lacus a diferents jaciments, estructures d'emmagatzematge de cereal i líquids respectivament.

El desenvolupament socioeconòmic de la conca baixa del Llobregat en època romana, té a Sant Just Desvern un molt bon exemple d'ocupació per motius geogràfics i econòmics.

Jaciments com can Biosca, can Ginestar, can Sagrera, la urbanització Torreblanca i carretera Reial/3 Santos, són testimoni de les explotacions agràries establertes aprofitant les bones condicions del terreny per al conreu de cereal i vinya en aquestes contrades. Estructures com sitges i *lacus*, ens informen també dels processos de transformació d'aquestes matèries primera.

En altres jaciments arqueològics, a més d'estructures pròpies dels espais productius de les viles, es documenten elements propis de zones residencials, com el cas del ric Mosaïc de can Modolell o les estructures de La Riba.

Època medieval

La primera menció escrita sobre Sant Just Desvern apareix en el Cartulari de Sant Cugat del Vallès, amb data 8 de desembre de l'any 965, anomenant-se *Villa Birce*. El nucli de l'antiga població, situat a la zona de contacte entre els cims de Collserola i la zona més plana, s'aniria conformant al voltant de la parròquia, documentada l'any 1010, i el pas del primitiu camí reial procedent d'Esplugues de Llobregat. En aquests primers moments, la parròquia de Sant Just formava part del territori de Barcelona, tenint diversos privilegis concedits pels comtes de Barcelona, que en posseïen la jurisdicció civil i criminal.

Al llarg dels segles XI i XII, una de les principals característiques de la vila fou un el seu baix poblament que en conseqüència comportava una explotació agrícola precària, sent la propietat de les terres dels comtes. Al segle XIII, però, ja amb el rei Jaume I, i l'estabilitat geopolítica del moment, el panorama va començar a canviar, amb un augment progressiu de la població. Aquesta circumstància va originar el primer agrupament de cases, prop de l'indret on hi havia l'Hostal Vell, entre els actuals carrers de la Creu i del Raval, en l'anomenat camí Reial.

Fins a l'any 1243 els termes parroquials de Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts i Santa Creu d'Olorda formaven un territori, el cap del qual era Sant Feliu de Llobregat, malgrat no tenir parròquia pròpia. Però la seva situació geogràfica situava aquesta població al traçat d'un important camí de pas de Martorell cap a Barcelona.

Sant Feliu i Sant Just es mantingueren com un sol territori jurisdiccional durant molt de temps. Un bon exemple d'aquesta situació es dona el 30 de setembre de 1360, quan el batlle de Sant Feliu recorda a la Vegueria de Barcelona que els habitants de Sant Just resten exempts de contribuir a la construcció de les muralles de Barcelona per estar subjectes als senyors de la vila de Sant Feliu.

Època moderna

Ja al segle XVI, l'any 1524, les parròquies de Sant Just Desvern i Sant Joan Despí segregaren la seva part del sud-oest fins al riu Llobregat per constituir-se la nova parròquia de Sant Feliu de Llobregat.

Un altre fet cabdal es dona un cop acabada la guerra de Successió, quan el decret de Nova Planta va crear un règim municipal uniformista i centralitzador, i Sant Just passà a formar part del corregiment de Barcelona. L'ajuntament de Sant Just va quedar constituït per un batlle com a delegat del senyor institucional, dos regidors amb la fiscalització del batlle, un tresorer, un síndic, i un procurador. La funció principal era administrar els béns comunals.

Època contemporània

La primera guerra carlina, de 1833 a 1840, va tenir una presència destacada a Sant Just Desvern, que és patent per una intensa activitat guerrillera al seu territori. Un bon exemple és la figura de Joan Canals, conegut com a Joanet de Sant Just o capità Canals, que va formar un grup carlí vinculat a determinades famílies de renda mitjana i baixa, amb el suport indirecte de la pagesia benestant, i l'adhesió d'alguns nois de les masies riques de la vila.

L'any 1860 Sant Just Desvern tenia 944 habitants. És per aquestes dates quan l'agricultura de secà va iniciar una regressió accentuada per plagues com l'oïdi i, especialment, per la fil·loxera. També són aquestes dècades quan la propietat de la terra comença una tendència d'engrandiment de les propietats més importants i la desaparició de les més petites.

A la zona urbana, la segona meitat del segle XIX suposà l'inici d'una incipient xarxa comercial i de serveis.

Durant la major part del segle XIX, el govern local va continuar estant monopolitzat per les famílies de les masies importants, exceptuant el període de la Primera República, quan es va produir un relleu en la classe política.

A finals del segle XIX, es va anar formant una xarxa associativa d'ajut, de teatre i ball, cultural i política. Cal destacar les societats constituïdes per pagar el deslliurament del servei militar dels joves quintos, les societats corals i alguns centres d'esplai, forjadors d'opinió política.

Segle XX

Fins als inicis del segle XX l'economia de Sant Just Desvern va ser principalment agrícola, basada en els conreus de secà, vinya, cereal i olivera, que es realitzaven a les masies del terme municipal. Amb l'arribada de la fil·loxera, la vinya malgrat ser replantada de nou amb varietats americanes, va anar sent substituïda pel garrofer.

El primer terç del segle XX, suposà l'inici d'un canvi important al municipi. L'arribada de l'electricitat l'any 1913 i l'arribada dels autobusos de Barcelona el 1917 fan possible el creixement urbanístic. L'establiment de la fàbrica de ciment Sanson a principis dels anys vint, permet el naixement d'una classe treballadora que viu de la indústria i no de l'agricultura a la població. S'iniciava un creixement urbà i demogràfic, amb l'obertura de la Rambla Modolell i el seu eixample (1924), la barriada del Sagrat Cor (1924) i les urbanitzacions de la Plana Padrosa i de Can Freixes. Amb anterioritat, l'any 1914 la Mancomunitat de Catalunya reclamava les necessitats més urgents en comunicació, sol·licitant el camí veïnal de Vallvidrera, i un tramvia que unís el terme amb la capital.

Amb la proclamació de la Segona República, el nou ajuntament va quedar presidit per

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Daniel Cardona i Civit amb 251 vots, que encapçalava la candidatura d'Esquerra Catalana com a coalició local de veïns catalanistes i d'esquerra que va obtenir la majoria absoluta. En aquells moments Sant Just Desvern tenia 2.400 habitants.

El tràgic episodi de la Guerra Civil espanyola també sacsejà Sant Just Desvern, malgrat trobar-se a la rereguarda, allunyada del front. El bombardeig del 8 d'octubre de 1938 fet per l'aviació italiana, però, va apropar l'horror de la guerra a la porta de casa, quan de tornada de Barcelona, els bombarders va deixar caure sis bombes a la carretera, provocant ferits i causant danys a cal Manco i Cal Masclans. El cost humà de la població s'apropà a les vuitanta persones, i una quarantena van patir exili finalitzada la guerra.

A poc a poc, el sector econòmic de la indústria, que havia començat a aparèixer a Sant Just Desvern a principis del segle XX, es va estendre fins a la segona meitat de segle. La proximitat del municipi amb Barcelona, la bona comunicació i l'expansió esdevinguda després dels anys cinquanta, produí un creixement industrial força important, localitzat al sector de ponent de la part baixa del terme, a la zona industrial del Pont Reixat.

Acabada la Guerra Civil espanyola, la ciutat continua creixent, amb nous plantejaments urbanístics com la urbanització de la Miranda (1946), i la construcció dels pisos del carrer Nord i de la Roqueta (barri Sud), durant les dècades dels 50/60. Amb els anys, el creixement s'amplia amb la urbanització de Bellssoleig i els habitatges al sector del polígon de Sant Joan-Sant Just.

Paral·lelament al creixement urbanístic, es produí la instal·lació de les primeres indústries, com la fàbrica de ciment Sanson. Posteriorment, la construcció dels dos polígons industrials del Pont Reixat i del Sud-oest, culminant la transformació del poble, que passa del caràcter agrícola a principis de segle al seu caràcter residencial i industrial de l'actualitat, destacant les indústries químiques, metal·lúrgiques, d'arts gràfiques i de la construcció.

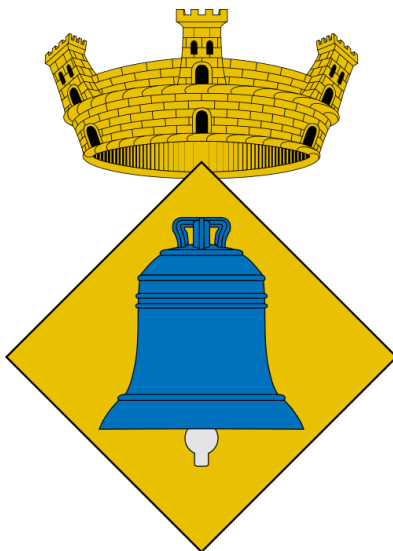
2.4. Toponímia

L'origen del topònim Sant Just Desvern és objecte de diverses interpretacions, però la teoria més acceptada apunta que el nom prové del mot llatí "*Vercius*" o "*Bercius*", anomenant a un paratge o un indret. Aquesta interpretació es basa en l'antiga toponímia llatina que sovint feia referència a elements del paisatge, probablement als terrenys que envolten la riera, el què ara anomenem la "Vall de Sant Just", o la "Vall de Verç". Segons la teoria de Josep Moran, el nom medieval "*Verç*" prové de "*Berce*", i aquest al seu temps de "*Vercius*" o "*Bercius*".

Escut de Sant Just Desvern.

L'escut oficial del municipi de Sant Just Desvern presenta el blasonament segons la normativa heràldica:

- Forma: Escut caironat d'or (en forma de losange o rombe). A l'interior una campana d'atzur, batallada d'argent. La campana és el senyal tradicional de l'escut del poble, i no està lligat amb cap esdeveniment històric particular; es diu que podria simbolitzar la campana que cridava els veïns a aplegar-se a la plaça.
- Corona: L'escut està timbrat amb una corona mural de poble, que és el distintiu habitual dels municipis catalans.

Aquest escut va ser oficialment aprovat el 21 de juny de 1984 i es va publicar al DOGC el 8 d'agost de 1984.

2.5. Figures de protecció vigents

Existeixen dues figures jurídiques que afecten i protegeixen el patrimoni de Sant Just Desvern, per un costat el *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*, i per un altre, l'*Ordenança de protecció de l'arbrat i dels espais verds de Sant Just Desvern*, ordenança aprovada en Ple de l'Ajuntament el 25 de setembre de 2014.

Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern, aprovat en el seu text refós per la Comissió d'Urbanisme el 7 de maig de 1987, és un instrument que protegeix els elements més destacats del patrimoni arquitectònic del municipi. Aquest pla té l'objectiu de preservar el valor històric i cultural de Sant Just Desvern, regulant les intervencions que es poden fer en edificis, espais urbans i zones d'interès arqueològic.

Val a dir que el catàleg del Pla Especial també incorpora tots els elements que es troben referenciats a l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

Objectius principals del Pla Especial:

- A. Protecció d'edificis i conjunts històrics i arquitectònics: S'inclouen edificis que formen part del llegat arquitectònic del municipi. També s'estableixen normatives estrictes per garantir que qualsevol intervenció respecti els elements històrics i culturals d'aquests béns.
- B. Gestió del patrimoni arqueològic: El pla incorpora protecció per jaciments arqueològics com el poblat ibèric de la Penya del Moro i altres troballes de la prehistòria, l'època romana, medieval i moderna, garantint que qualsevol descoberta sigui gestionada de manera responsable i preservada per a futures generacions.

Implementació del pla

El *Catàleg de Patrimoni* estableix diferents graus de protecció, depenent del valor dels elements catalogats. Alguns tenen un nivell de protecció integral, on qualsevol modificació és gairebé impossible, mentre que altres poden ser objecte de rehabilitació amb condicions que garanteixin la seva integritat històrica.

Aquest pla també inclou una sèrie de normes urbanístiques que delimiten les zones on es poden dur a terme noves construccions i les condicions sota les quals es poden fer reformes en zones protegides. L'objectiu és evitar la destrucció o alteració del patrimoni cultural, garantint el manteniment del caràcter històric de Sant Just Desvern.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

El *Pla Especial* és una eina clau per assegurar que el creixement i el desenvolupament urbà de Sant Just Desvern es facin respectant el seu ric patrimoni. El catàleg d'elements protegits es compon de 80 elements.

D'altra banda, el municipi de Sant Just Desvern compta amb una gran part del seu territori inclòs dins del PEPNat, el *Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola*. Aquestes àrees formen part d'un conjunt d'espais protegits amb l'objectiu de preservar els valors ecològics, paisatgístics i geològics de la zona. El municipi de Sant Just Desvern, a més, també queda protegit per la Xarxa Natura 2000, una iniciativa europea per a la protecció dels hàbitats naturals.

Zones PEPNat a Sant Just Desvern

La major part de les zones incloses dins el **PEPNat** a Sant Just Desvern es concentren en l'àrea muntanyosa, especialment en el sector nord del municipi. Són un espai natural de gran importància, no només per la seva biodiversitat, sinó també pel seu valor paisatgístic i geològic. Aquestes zones tenen un important diversitat vegetal, on es poden trobar comunitats de pinedes de pi blanc i altres espècies mediterrànies com alzines i falgueres en zones més humides.

Restriccions en les zones PEPNat

Les zones de Sant Just Desvern incloses dins del PEPNat estan subjectes a una sèrie de restriccions legals per tal de garantir la seva protecció a llarg termini. Aquestes mesures inclouen:

1. **Limitació de la urbanització:** No es poden construir noves infraestructures urbanístiques ni industrials dins les zones protegides. Aquestes restriccions afecten el desenvolupament de nous habitatges o polígons industrials dins les àrees naturals, i qualsevol modificació o rehabilitació d'edificis existents ha de complir estrictament amb les normatives de conservació ambiental.
2. **Regulació de l'explotació forestal:** Qualsevol activitat relacionada amb la tala d'arbres o l'aprofitament forestal està regulada i només es permet si es tracta de pràctiques sostenibles i sota autorització prèvia. L'objectiu és evitar la desforestació i protegir els hàbitats naturals de la flora i la fauna autòctones.
3. **Restriccions en activitats agrícoles i ramaderes:** Les activitats agrícoles tradicionals es permeten, però també estan subjectes a regulacions que minimitzen l'impacte ambiental. S'estimula la pràctica d'una agricultura sostenible que no degradi el sòl ni interfereixi amb els hàbitats naturals.

4. **Conservació de la biodiversitat:** Es prohibeix qualsevol acció que pugui alterar significativament els ecosistemes locals. Això inclou la introducció d'espècies invasores, la caça no regulada, i qualsevol acció que pertorbi la fauna autòctona com els senglars, les guineus, les fagines, les genetes i els teixons, que són habituals a la zona.
5. **Limitacions en activitats recreatives:** Les activitats recreatives dins les àrees PEPNat, com el senderisme o el ciclisme de muntanya, es permeten, però sota certes condicions per garantir que no es danyi l'entorn. Això implica la delimitació de rutes autoritzades i la prohibició d'activitats motoritzades fora de les zones habilitades.

Implicacions per a la població local

Les restriccions del PEPNat no només afecten el desenvolupament urbanístic, sinó també les activitats diàries de la població. Per exemple, els propietaris de terrenys dins les zones protegides han de complir amb les normatives de conservació ambiental, limitant l'ús intensiu de la terra i adaptant-se a les pràctiques agrícoles sostenibles.

A més, els ajuntaments, incloent el de Sant Just Desvern, han de garantir que qualsevol projecte urbanístic o d'infraestructura fora de les zones PEPNat no tingui un impacte negatiu sobre l'entorn protegit. Això requereix una coordinació amb les autoritats regionals i l'aplicació de plans de gestió que assegurin el desenvolupament sostenible del municipi.

2.6. Situació general del patrimoni

El patrimoni de Sant Just Desvern es troba regulat pel *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*, aprovat l'any 1987. Aquest pla és un instrument fonamental per a la preservació del valor històric, cultural i ambiental del municipi. A través d'ell es protegeixen un total de 80 elements patrimonials immobles, amb l'objectiu de garantir la seva conservació i regular les intervencions que es poden realitzar en aquests béns, ja siguin edificis, conjunts urbans o zones d'interès arqueològic.

El Pla Especial no és l'únic que inclou els elements locals de Sant Just Desvern, sinó que l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic i l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya, també els referència, ampliant així el seu reconeixement en un context més ampli.

Pel que fa als elements patrimonials més emblemàtics de Sant Just Desvern, destaca el poblat de la Penya del Moro i la torre medieval de la Penya del Moro. Aquests béns són reconeguts tant pels habitants locals com pels visitants de fora, i es troben en un estat de conservació acceptable, fet que permet que continuïn sent referents patrimonials per a la comunitat. El reconeixement popular contribueix a la seva protecció i valoració com a símbols importants del patrimoni del municipi.

2.7. Anàlisi de les fitxes

La informació recopilada sobre el patrimoni cultural de Sant Just Desvern, com ja s'ha dit, ha quedat reflectida a les fitxes allotjades al web <https://patrimonicultural.diba.cat/>.

En el decurs d'aquesta feina s'han fitxat un total de 374 elements del patrimoni cultural del municipi, agrupats en els següents àmbits i tipologies, de les que es calcula tot seguit els percentatges corresponents.

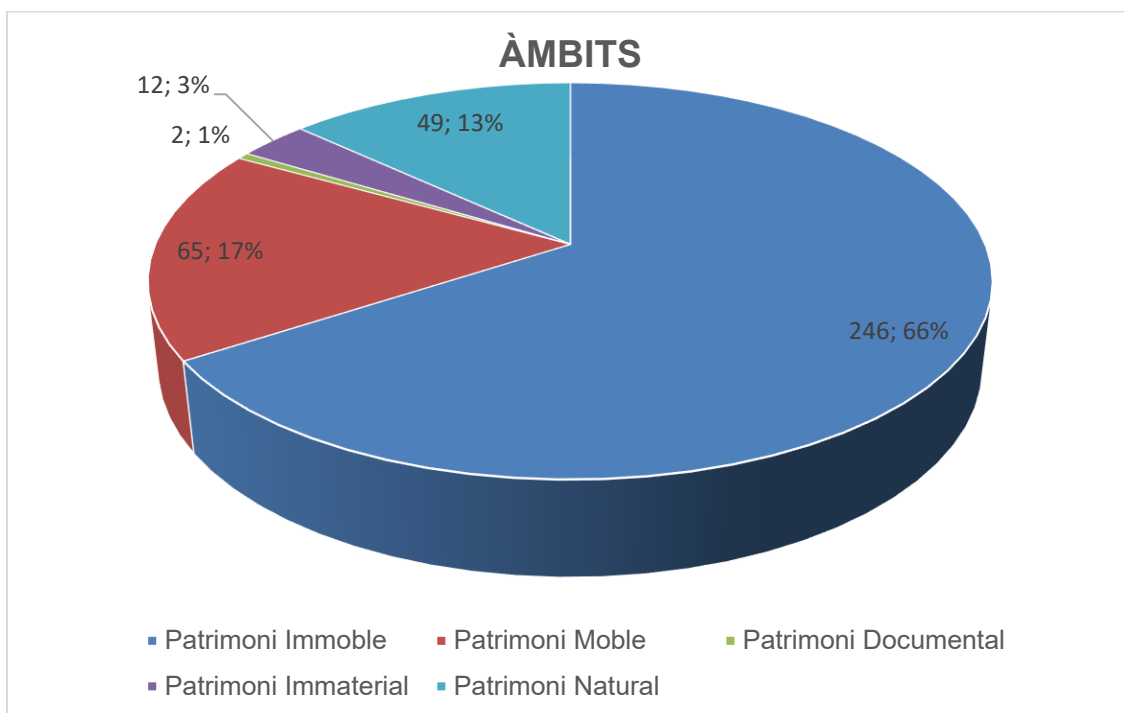
ÀMBITS	QT	%	TIPOLOGIES	QT	% àmbit	% total
Patrimoni Immobile	246	65,78%	Total	246	100,00%	65,78%
			1.1. Edificis	73	29,67%	19,52%
			1.2. Conjunts arquitectònics	44	17,89%	11,76%
			1.3. Elements arquitectònics	49	19,92%	13,10%
			1.4. Jaciments arqueològics	24	9,76%	6,42%
			1.5. Obra civil	56	22,76%	14,97%
Patrimoni Moble	65	17,38%	Total	65	100,00%	17,38%
			2.1. Elements urbans	60	92,31%	16,04%
			2.2. Objectes	2	3,08%	0,53%
			2.3. Col·leccions	3	4,62%	0,80%
Patrimoni Documental	2	0,53%	Total	2	100,00%	0,53%
			3.1. Fons d'imatges	0	0,00%	0,00%
			3.2. Fons documentals	2	100,00%	0,53%
Patrimoni Immaterial	12	3,21%	Total	12	100,00%	3,21%
			4.1. Manifestacions festives	3	25,00%	0,80%
			4.2. Tècniques artesanals	1	8,33%	0,27%
			4.3. Tradició oral	6	50,00%	1,60%
			4.4. Música i dansa	2	16,67%	0,53%
			4.5. Costumari	0	0,00%	0,00%
Patrimoni Natural	49	13,10%	Total	49	100,00%	13,10%
			5.1. Espècimens botànics	36	73,47%	9,63%
			5.2. Zones d'interès	13	26,53%	3,48%
			5.3. Jaciment paleontològic	0	0,00%	0,00%
TOTAL	374	100%		374	100%	100%

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Tal com es pot observar a la taula precedent i en el gràfic següent, el nombre màxim d'elements correspon a l'àmbit del patrimoni immoble amb 246 fitxes, les quals representen el 65,78% del total.

En segon lloc, trobem els elements del patrimoni moble, que representen un 17,38% del total (65 elements), seguit pel patrimoni natural amb 49 elements (13,10%).

Els dos darrers àmbits en nombre d'elements són el patrimoni immaterial, amb 12 fitxes que representen un 3,21% dels elements, i el patrimoni documental, que tanca la llista amb 2 elements que representen el 0,53% del total.

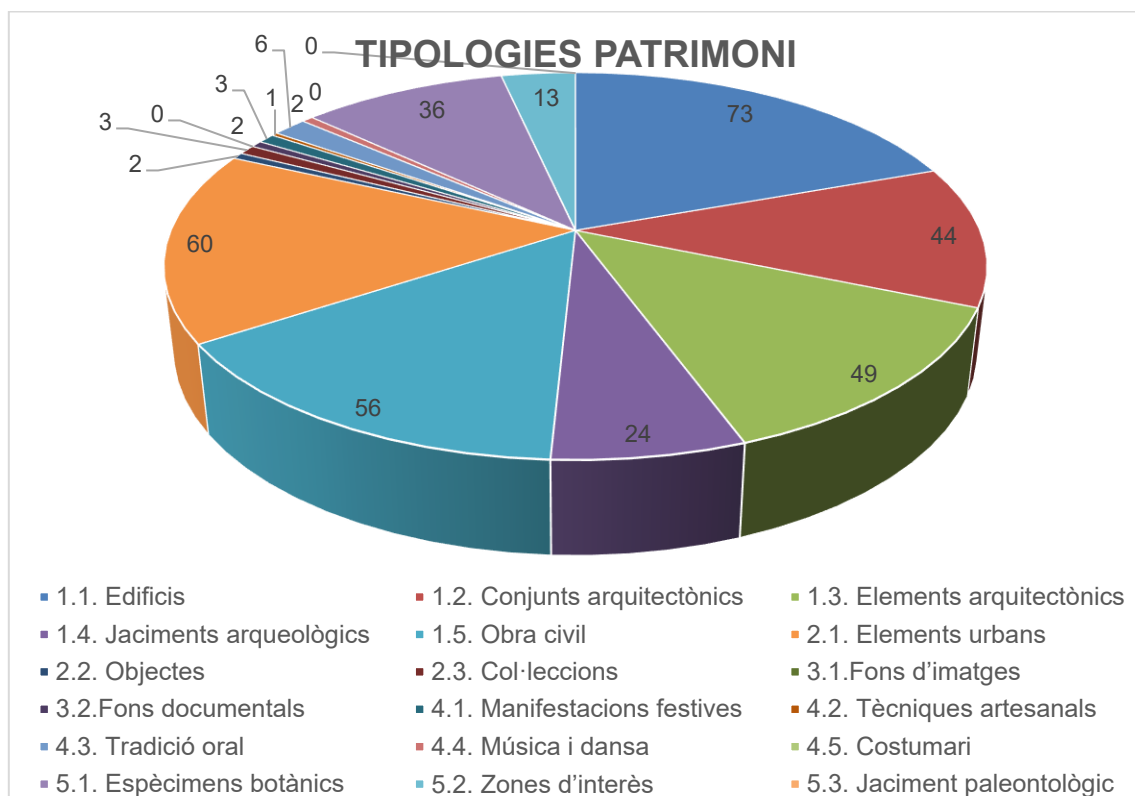
S'han identificat 18 tipologies de patrimoni, representades en la taula i els gràfics de les pàgines següents.

La més prevalent al municipi és la d'edificis, que constitueix el 19,52% del total d'elements registrats, a la que segueixen els elements urbans, amb un 16,04%.

A continuació, es distingeix un grup format per tres tipologies: obra civil, elements arquitectònics i conjunts arquitectònics, amb percentatges del 14,97%, 13,10% i 11,76%, respectivament.

A partir d'aquí, els valors decreixen, amb percentatges que oscil·len entre el 9,63% i el 0,27%.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

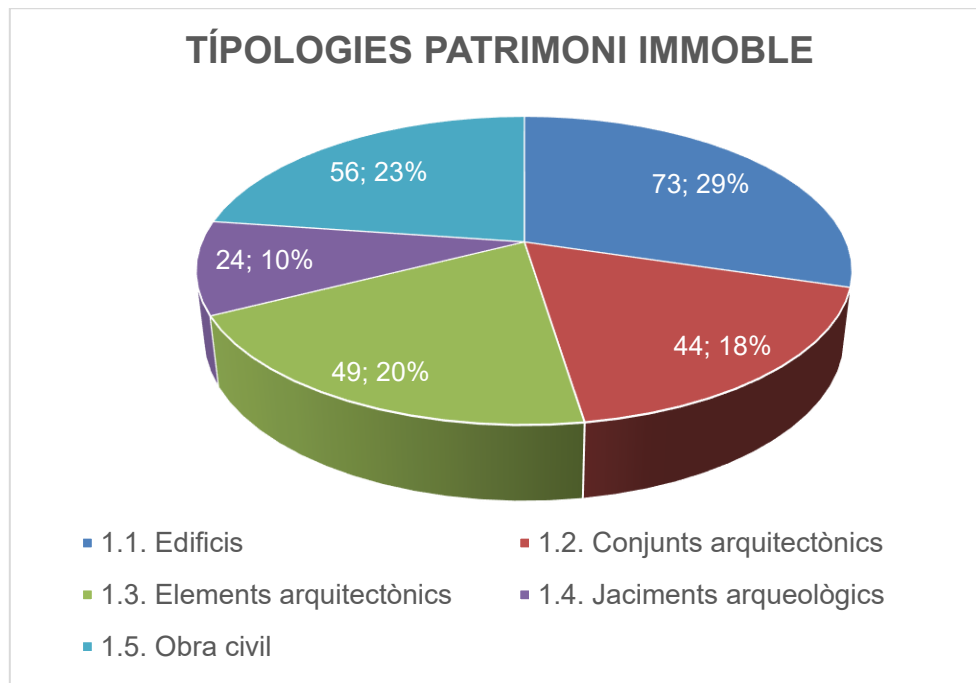
1.1. Edificis	73	19,52%
1.2. Conjunts arquitectònics	44	11,76%
1.3. Elements arquitectònics	49	13,10%
1.4. Jaciments arqueològics	24	6,42%
1.5. Obra civil	56	14,97%
2.1. Elements urbans	60	16,04%
2.2. Objectes	2	0,53%
2.3. Col·leccions	3	0,80%
3.1. Fons d'imatges	0	0,00%
3.2. Fons documentals	2	0,53%
4.1. Manifestacions festives	3	0,80%
4.2. Tècniques artesanals	1	0,27%
4.3. Tradició oral	6	1,60%
4.4. Música i dansa	2	0,53%
4.5. Costumari	0	0,00%
5.1. Espècimens botànics	36	9,63%
5.2. Zones d'interès	13	3,48%
5.3. Jaciment paleontològic	0	0,00%

El patrimoni immoble es classifica en diverses tipologies, destacant la clara predominança dels edificis, que representen un 29,62% del total. Aquesta categoria inclou construccions com esglésies, cases històriques o barraques de vinya, que tenen un valor històric, arquitectònic o cultural. A una distància significativa trobem els elements arquitectònics, amb un 19,92%, que fan referència a parts concretes d'edificacions o estructures, com portals, finestres o campanars, que posseeixen un valor propi dins d'una construcció més gran.

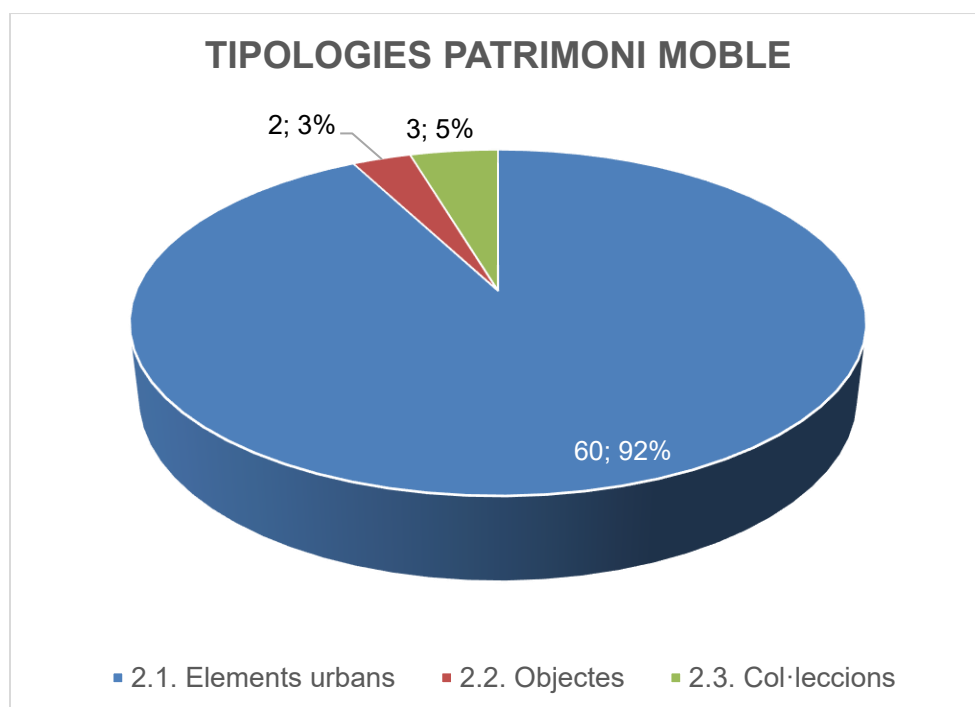
Els conjunts arquitectònics, que suposen un 17,89%, representen agrupacions d'edificis o elements que, conjuntament, tenen un valor patrimonial, com barris històrics o places amb coherència històrica i estètica. L'obra civil, amb un 22,76%, inclou infraestructures com ponts, camins o mines d'aigua, relacionades amb la gestió de serveis públics.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

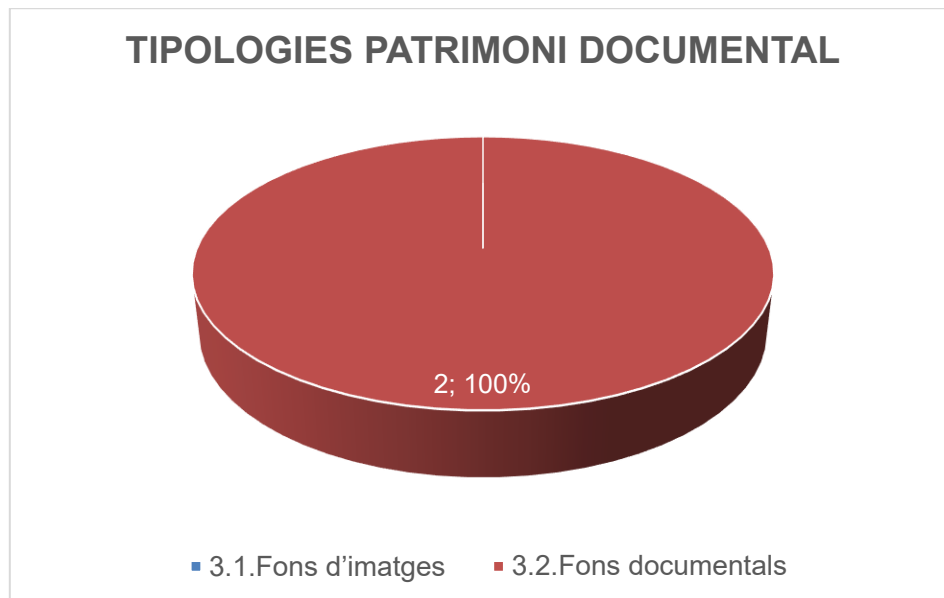
Finalment, els jaciments arqueològics, amb només un 9,76%, constitueixen una tipologia més especialitzada i menys visible, però d'un gran valor històric i científic.

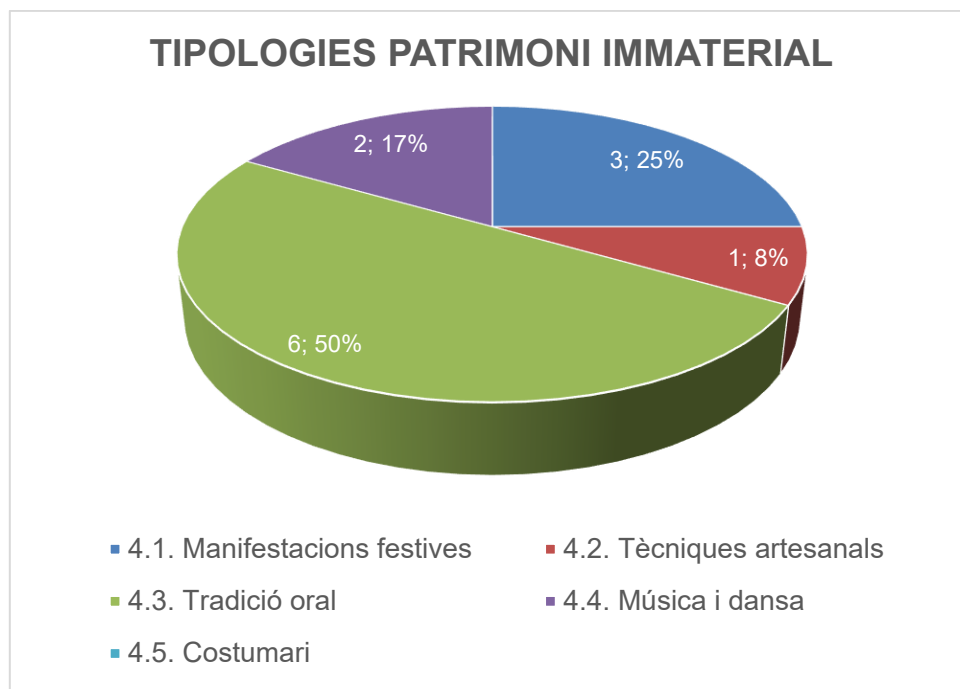
Pel que fa a les tipologies d'elements mobles, com podem veure al gràfic següent, predominen clarament els elements urbans amb un 92,21%, seguit de les col·leccions (4,62%) i els objectes isolats (3,8%).

En relació a l'àmbit documental comprovem al gràfic següent els percentatges de les dues tipologies existents: fons documentals (100%) i fons d'imatges (0%).

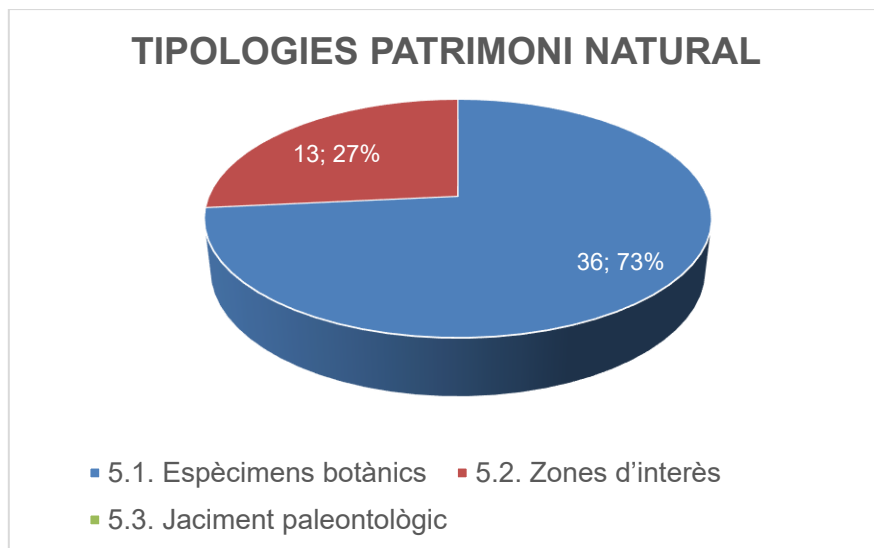

Les tipologies de l'àmbit del patrimoni immaterial són les que es troben més repartides, tal com es pot observar al següent gràfic. La més representada és la tradició oral amb un 50%, seguida de les manifestacions festives amb un 25%. Els apartats de música i dansa (16,67%) i tècniques artesanals (8,33%) ocupen el final de la llista.

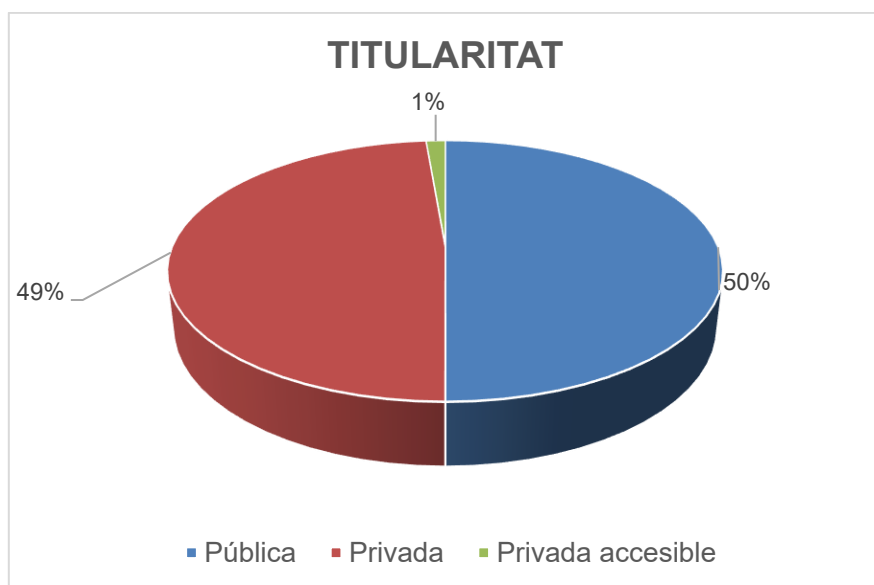

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Pel que fa al patrimoni natural, aquest està clarament dominat per la tipologia dels espècimens botànics (73,47%), per sobre de les zones d'interès, que representen un 26,53%.

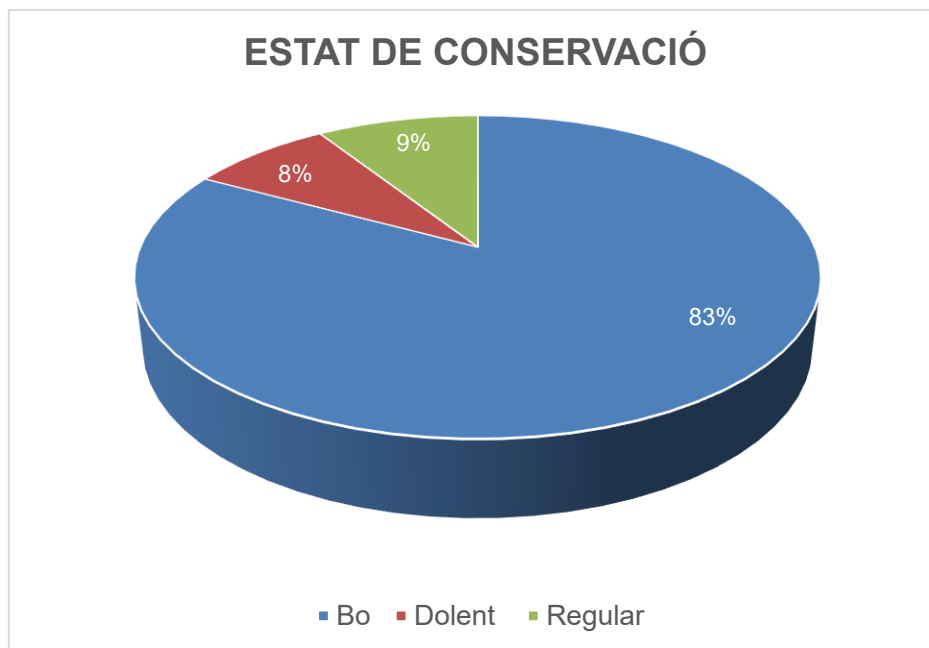
Pel que respecta a la titularitat, podem observar com el 50% de la propietat dels elements inventariats es troba en mans privades, mentre que el 50% és de titularitat pública. Dins d'aquest 50% de patrimoni privat, un 1% és accessible al públic.

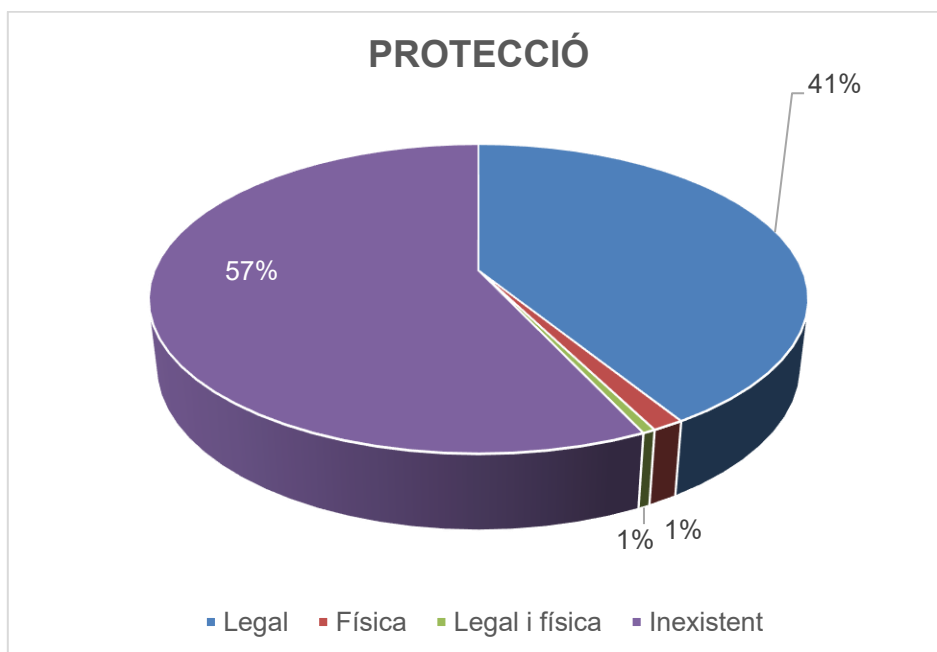
TITULARITAT	QT
Pública	187
Privada	182
Privada accessible	5

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

En relació a l'estat de conservació, cal assenyalar que la major part del patrimoni fitxat està en un bon estat de conservació, concretament el 83%. Un 9% dels elements presenten un estat de conservació regular, mentre que un 8% es troba en estat dolent.

El gràfic següent revela com el 57 % dels elements gaudeixen d'algun tipus de protecció legal, un 1% té protecció física i protecció física i legal, en canvi, un 41% d'elements no té cap tipus de protecció.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

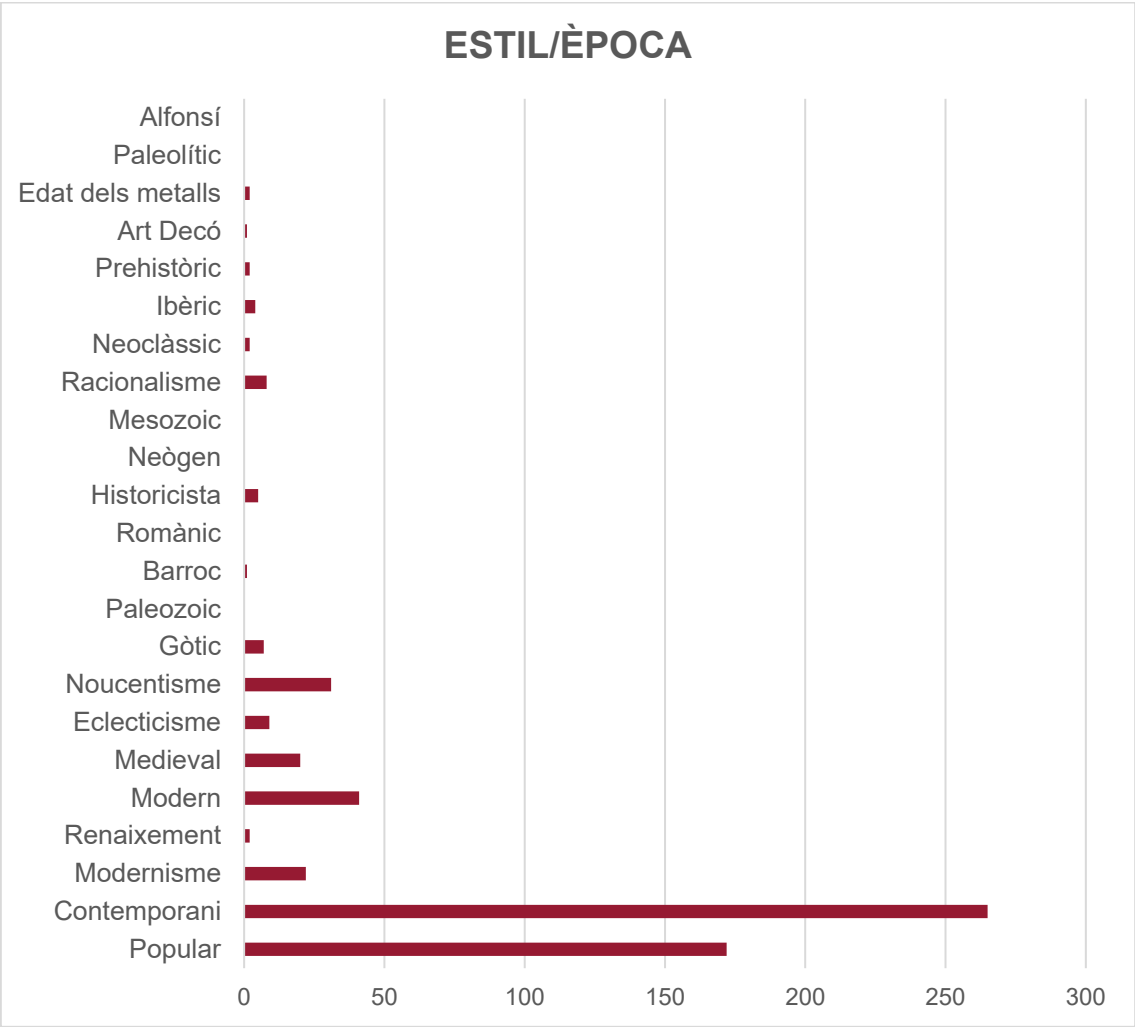
Respecte a l'estil / època dels diferents béns patrimonials que s'han fitxat val a dir que es poden observar unes grans diferències entre estils i elements crono tipològics.

ESTIL/ÈPOCA	QT
Popular	172
Contemporani	265
Modernisme	22
Renaixement	2
Modern	41
Medieval	20
Eclecticisme	9
Noucentisme	31
Gòtic	7
Paleozoic	0
Barroc	1
Romànic	0
Historicista	5
Neògen	0
Mesozoic	0
Racionalisme	8
Neoclàssic	2
Ibèric	4
Prehistòric	2
Art Decó	1
Edat dels metalls	2
Paleolític	0
Alfonsí	0
Romà	17

Destaca la notable presència d'elements contemporanis i populars en el patrimoni de Sant Just Desvern, el que posa de manifest la continuïtat de l'activitat humana i el desenvolupament socioeconòmic de Sant Just en els darrers segles, evidenciant una forta adaptació del territori a les necessitats modernes.

Cal tenir present, però, que un element mateix pot correspondre a diverses èpoques, i això fa que la suma total d'elements sigui superior a la suma de les fitxes.

Tot seguit es desenvolupa un diagrama que incorpora estils i èpoques als que es poden adscriure els diversos elements patrimonials.

3. RELACIÓ D'ELEMENTS FITXATS I NO FITXATS

3.1. Elements fitxats

Relació numèrica dels elements fitxats.

El següent llistat, Inclou la numeració assignada a cada bé patrimonial juntament amb la seva denominació corresponent.

Fitxa	Denominació
08221 - 1	Penya del Moro
08221 - 2	Torre medieval de la Penya del Moro
08221 - 3	Ajuntament
08221 - 4	Can Ginestar
08221 - 5	Jaciment arqueològic de can Ginestar
08221 - 6	El Sanatori - Casa Romero - Casa Figueres
08221 - 7	Can Mata
08221 - 8	Can Candeler - Torre Camosa - Torre de Mossèn Camós
08221 - 9	Can Cortès - Ca n'Orta - Ca n'Arnella
08221 - 10	Can Sagrera - Mas Sacalm - Mas Palau - Heretat de l'Oliveres del Pla
08221 - 11	Festejador de ca n'Amargós - Can Vendrell
08221 - 12	Can Ristol - Can Solanes de la Carretera
08221 - 13	Can Modolell
08221 - 14	Torre de l'Hereu Modolell
08221 - 15	Walden 7
08221 - 16	Can Madriguera
08221 - 17	Casa Amorós
08221 - 18	Hostal Vell - Lo Estudi - l'Hostal de la Creu - Hostal del Garrofer
08221 - 19	Fàbrica d'Electricitat
08221 - 20	Cal Roldan - Mas Canyet - Heretat d'en Termens
08221 - 21	Casa Petit
08221 - 22	Església parroquial dels Sants Just i Pastor
08221 - 23	Can Freixes
08221 - 24	Taller d'Arquitectura
08221 - 25	Cases Bassols i Solé
08221 - 26	Casa Siches - Casino Santjustenc - Casa Sitges - Casino dels Senyors
08221 - 27	Casa Pruna
08221 - 28	Casa Bardina - Casa Espiell
08221 - 29	Torre de la Immaculada - Casa Canals

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 30	Casa del Doctor Caycedo
08221 - 31	Torre Pons
08221 - 32	Can Padrosa
08221 - 33	Molí fariner de can Padrosa
08221 - 34	Ca n'Oliveres - Ca n'Oliveres de la Costa
08221 - 35	Casa Gazulla - Can Gazulla
08221 - 36	Casa Cardona
08221 - 37	Casa TBO - Casa Marco
08221 - 38	Can Solanes - Can Solanes de la Costa
08221 - 39	Can Coscoll
08221 - 40	Casa Sans
08221 - 41	Mercat Municipal de Sant Just Desvern
08221 - 42	Can Fatjó - Mas Rella - Mas Reia - Can Ramoneda - Can Parellada
08221 - 43	Can Vilar de la Muntanya - Mas Moragues - Mas Gombau
08221 - 44	Can Carbonell de la Muntanya
08221 - 45	Can Marlès - Can Merlès - Can Massana
08221 - 46	Can Cardona - Can Carbonell de la Creu - Can Codina - Can Solanes de la Plaça
08221 - 47	Cementiri de Sant Just Desvern
08221 - 48	Can Gelabert de la Riera - Can Gelabert - Can Gilabert
08221 - 49	Rel·lotge de sol de ca n'Oliveres
08221 - 50	Can Campreciós - Can Preciós
08221 - 51	Can Madurallet
08221 - 52	Creu del Raval de la creu
08221 - 53	Can Biosca
08221 - 54	Conjunt de cases de la barriada de l'Hostal Nou
08221 - 55	Bar Ventura
08221 - 56	Can Piquet
08221 - 57	Centre Pilot Regional
08221 - 58	Conjunt urbà del carrer Josep Anselm Clavé
08221 - 59	Villa Otilia
08221 - 60	Conjunt urbà del carrer del Marquès de Monistrol
08221 - 61	Conjunt Sant Just Park
08221 - 62	Casa Valls
08221 - 63	Can Mèlich - Can Mèlic
08221 - 64	Casa Bistagné
08221 - 65	Casa Campmany

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 66	Conjunt del Raval de la Creu
08221 - 67	Conjunt urbà de la plaça del Sagrat Cor
08221 - 68	Can Baró
08221 - 69	Can Cuiàs - Sant Joan de l'Herm
08221 - 70	Conjunt urbà de la plaça Verdaguer
08221 - 71	L'Ateneu
08221 - 72	Casa Costa
08221 - 73	Casa Piquet
08221 - 74	Habitatge al carrer de l'Electricitat, 3
08221 - 75	Jardins Torreblanca
08221 - 76	Jaciment romà de la urbanització Torreblanca
08221 - 77	Restes romanes al Mas Lluhí
08221 - 78	Restes romanes de can Biosca
08221 - 79	Restes romanes de can Sagrera
08221 - 80	Restes romanes tocant la carretera Reial / 3 Santos
08221 - 81	Restes romanes de can Modolell
08221 - 82	Jaciment de La Riba
08221 - 83	Restes romanes de can Vilar
08221 - 84	Sitges de la plaça Verdaguer
08221 - 85	Restes del Bronze Final a can Cortès
08221 - 86	Chloe
08221 - 87	El Bullidor - Torre Espigolera
08221 - 88	Quatre Camins- Fàbrica Les Cadenes
08221 - 89	Restes romanes de can Gelabert
08221 - 90	Restes romanes de can Roldan
08221 - 91	Sitja del carrer Bonavista
08221 - 92	Jaciment ibèric del carrer Duran i Jordà
08221 - 93	Sitja del camí Fondo
08221 - 94	Forn de can Biosca
08221 - 95	Molí Jussà
08221 - 96	Carretera Reial, 69
08221 - 97	Refugi antiaeri de Les Escoles
08221 - 98	Barraca de vinya prop de Can Coscoll 1
08221 - 99	Font de la Bonaigua
08221 - 100	Conjunt urbà al carrer Bonavista
08221 - 101	Nau Yutes
08221 - 102	Edifici Gonsi Pont Reixat

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 103	Estudis de cinema Arruga
08221 - 104	Passos
08221 - 105	Homenatge a Teresa
08221 - 106	Llibreta amb estilogràfica
08221 - 107	Oníric
08221 - 108	BAM_15
08221 - 109	Siluetes
08221 - 110	Arbreda
08221 - 111	Jardí de Somnis
08221 - 112	Porta, Cadira
08221 - 113	Xarxes
08221 - 114	5 x 5 x 5
08221 - 115	Estrès
08221 - 116	Fris ceràmic del Parador
08221 - 117	Enric Morera
08221 - 118	Dipòsit de la plaça del Sagrat Cor
08221 - 119	Vern, Escultura al Mil·lenari
08221 - 120	Creu del Pedró
08221 - 121	Monòlit a Montfalcone
08221 - 122	Catalunya, homenatge a l'11 de Setembre
08221 - 123	Alegro
08221 - 124	Monòlit a Fernando Leuthard
08221 - 125	Drac (la llegenda negra)
08221 - 126	Creu a les víctimes de la Guerra Civil
08221 - 127	L'emigrant
08221 - 128	Monument d'agermanament amb Cabeza la Vaca
08221 - 129	Remer
08221 - 130	Rellotge de sol del carrer Anselm Clavé
08221 - 131	Rellotge de sol del carrer Font
08221 - 132	Rellotge de sol del carrer Pont
08221 - 133	Rellotge de sol de can Campreciós
08221 - 134	Rellotge de sol de can Cardona
08221 - 135	Rellotge de sol de can Coscoll oest
08221 - 136	Rellotge de sol de can Coscoll sud
08221 - 137	Rellotge de sol de can Cuiàs
08221 - 138	Rellotge de sol de can Fatjó
08221 - 139	Rellotge de sol de can Freixes

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 140	Relotge de sol de can Gelabert
08221 - 141	Relotge de sol de can Padrosa
08221 - 142	Relotge de sol de can Roldan
08221 - 143	Relotge de sol de can Vilar
08221 - 144	Relotge de sol de la carretera Reial
08221 - 145	Relotge de sol de la Casona
08221 - 146	Relotge de sol de can Baró
08221 - 147	Relotge de sol del carrer Torrent
08221 - 148	Làpida de Iulia Quieta
08221 - 149	Fons documental de l'Arxiu Municipal de Sant Just Desvern
08221 - 150	Riera de Sant Just
08221 - 151	Col·lecció del cor Lo Pom de Flors
08221 - 152	Cursa de Karts de Coixinets
08221 - 153	Casa Ferris - Casa Bartomeu Asmarats Pagès
08221 - 154	Molí de vent de can Ginestar
08221 - 155	Jardins de can Ginestar
08221 - 156	Plaça Campreciós
08221 - 157	Prensa de vi de can Ginestar
08221 - 158	Trull d'oli de can Ginestar
08221 - 159	Barraca de vinya prop de can Vilar
08221 - 160	Barraca de vinya prop de ca n'Oliveres 1
08221 - 161	Barraca de vinya prop de ca n'Oliveres 2
08221 - 162	Barraca de vinya prop de can Coscoll 3
08221 - 163	Barraca de vinya prop de can Coscoll 4
08221 - 164	Barraca de vinya prop de can Coscoll 5
08221 - 165	Barraca de vinya prop de can Coscoll 6
08221 - 166	Barraca de vinya prop de can Solanes
08221 - 167	Casa Bonaventura Orriols
08221 - 168	Cases Muç Poll Carbonell
08221 - 169	Casa Carles Pouplana
08221 - 170	Torre Canigó
08221 - 171	Cases Oliveras Sopena
08221 - 172	Cases Oliveras Gelabert
08221 - 173	Dipòsit d'aigua del Dr. Arruga
08221 - 174	Pisos del barri Nord - Els Pisos
08221 - 175	Gegants i capgrossos
08221 - 176	El Parador

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 177	Xemeneia fàbrica Sanson
08221 - 178	Porteria i magatzems agrícoles de la Torreblanca
08221 - 179	Casa Melchor - Finques Amat
08221 - 180	MediaPark
08221 - 181	Seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat
08221 - 182	Complex Esportiu Municipal La Bonaigua
08221 - 183	Les Escoles
08221 - 184	Font de la Beca
08221 - 185	Font del Ferro
08221 - 186	Font de can Carbonell
08221 - 187	Font del Rector
08221 - 188	Fonts de la SEAS
08221 - 189	Font de can Merlès - Font de la Xima
08221 - 190	Caseta d'accés als dipòsits de la mina Torreblanca
08221 - 191	Boca de la mina Vidal
08221 - 192	Portella d'entrada al repartidor de la mina dels Casalots
08221 - 193	Caseta de registre del repartidor de les mines Erasme i Falguera
08221 - 194	Pi pinyoner de can Candeler
08221 - 195	Pi blanc de la font d'en Merlès
08221 - 196	Pi blanc de la font del Caçador
08221 - 197	Pi blanc de les Fatjones
08221 - 198	Roure de la font de can Merlès
08221 - 199	Fons documental de la parròquia dels Sants Just i Pastor
08221 - 200	Mina de can Baró
08221 - 201	Caseta de registre de la mina Torreblanca
08221 - 202	Boca de la mina de la font de la Bonaigua
08221 - 203	Boca de la mina del mas Cardona
08221 - 204	Caseta de la mina de can Candeler
08221 - 205	Boca de la mina vella de can Cortès
08221 - 206	Pou de registre de la mina Torreblanca (braç del Torrent Bo)
08221 - 207	Pou de registre de mina de can Biosca
08221 - 208	Font d'en Modolell
08221 - 209	Font de l'Oscar - Mina Torreblanca
08221 - 210	Mina interior de can Carbonell
08221 - 211	Mina de can Vilà - Mina de can Vilar
08221 - 212	Bassa i mina de can Vilà 2 - Bassa i mina de can Vilar 2
08221 - 213	Pou de registre de la mina de can Vilà 2 - Mina de can Vilar 2

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 214	Pou i safareig de la torre de Poma
08221 - 215	Mina de ca n'Oliveres
08221 - 216	Bassa de can Coscoll
08221 - 217	Caseta de registre de mina de can Coscoll
08221 - 218	Mina de la font de can Solanes o font del Moro
08221 - 219	Mina oest de can Coscoll
08221 - 220	Mina nord de can Coscoll
08221 - 221	Mina dels horts de can Gelabert
08221 - 222	Plafó ceràmic Penya del Moro
08221 - 223	Plafó ceràmic Can Solanes
08221 - 224	Plafó ceràmic Barri de la Sagrera
08221 - 225	Plafó ceràmic El Tram
08221 - 226	Plafó ceràmic La Sanson
08221 - 227	Plafó ceràmic Plaça dels Estudis Vells
08221 - 228	Plafó ceràmic Carrer Bonavista
08221 - 229	Plafó ceràmic Cadiretes
08221 - 230	Plafó ceràmic Casa dels senyors Bellver
08221 - 231	Plafó ceràmic Escola Ateneu
08221 - 232	Plafó ceràmic Plaça Sagrat Cor
08221 - 233	Plafó ceràmic Barri Sud
08221 - 234	Plafó ceràmic Avinguda Dr. Ribalta
08221 - 235	Conjunt de Ginkgos biloba
08221 - 236	Fita de terme del camí de dalt de La Salut
08221 - 237	Rèplica de fita de terme Sant Just Desvern - Sant Feliu de Llobregat
08221 - 238	Fita de propietat
08221 - 239	Parc del Mil·lenari
08221 - 240	Esfinxs del parc Torreblanca
08221 - 241	Festa Major
08221 - 242	Torrent de la Font Santa
08221 - 243	Torrent del Pont Reixat
08221 - 244	Torrent de Matassens
08221 - 245	Deixa'm somiar
08221 - 246	"Hall of Fame" del Hip Hop
08221 - 247	Imatge del Sagrat Cor
08221 - 248	Bombardeig
08221 - 249	La por
08221 - 250	El cost humà

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 251	Migracions forçades
08221 - 252	La solidaritat
08221 - 253	La gana
08221 - 254	Els efectes en l'educació
08221 - 255	Mural feminista de la plaça Camoapa
08221 - 256	Casa del carrer Freixes 13
08221 - 257	Casal de Joves de Sant Just
08221 - 258	Conjunt carrers Major i Sagrat Cor
08221 - 259	Cor LGTBIQ+
08221 - 260	Centre Cívic Salvador Espriu- Classificadora d'àrids Prebetong
08221 - 261	Caixa d'escala del recinte industrial de la fàbrica Sanson
08221 - 262	Casa del carrer Font 14
08221 - 263	Les cinc casetes
08221 - 264	Mural SANT JUST, ciutat defensora dels DRETS HUMANS
08221 - 265	Escoles parroquials Núria
08221 - 266	Casa del carrer Santa Teresa, 13
08221 - 267	Rectoria del temple parroquial dels Sants Just i Pastor
08221 - 268	Orgue de l'església parroquial dels Sants Just i Pastor
08221 - 269	Aqüeducte de la Baixada del Mas
08221 - 270	Personatges
08221 - 271	Pont de La Bonaigua - Pont de la riera de Sant Just
08221 - 272	Pont de can Padrosa - Pont de la riera de Sant Just
08221 - 273	Pou dels horts de can Cardona
08221 - 274	Torrent de can Cortès
08221 - 275	Roure de can Gelabert
08221 - 276	Era de can Gelabert
08221 - 277	Camí de la Riera i can Gelabert
08221 - 278	Torrent entre can Gelabert i cal Roldan
08221 - 279	Plana agrícola de cal Roldan
08221 - 280	Pi del bosquet de Torreblanca
08221 - 281	Cereria E. Miró
08221 - 282	Villa Nieves
08221 - 283	Passatge Major, 3 (Xalet Colònia Bell Lloc)
08221 - 284	Abraçada
08221 - 285	Mural cementiri
08221 - 286	Dipòsit d'aigua de la benzinera
08221 - 287	Parc Natural de Collserola

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 288	Marges de vinya de La Salut
08221 - 289	Carrerada de França - Camí de Sant Pere Màrtir a Vallvidrera
08221 - 290	Lacus Vinarius
08221 - 291	Dipòsit d'aigua en marge i pica de brou bordelès
08221 - 292	Barraca de vinya prop de can Coscoll 7
08221 - 293	Panteó Família Coquillat-Lora
08221 - 294	Panteó Alberto Bastardas
08221 - 295	Panteó de Mossèn Antonino Tenas
08221 - 296	Goigs dels Sants Just i Pastor
08221 - 297	El crim de can Carbonell de la plaça i el viatge de Pere Porter a l'Infern
08221 - 298	Antiga granja Carbonell - Granja Catalana - Vaqueria Carbonell
08221 - 299	Camí de la Muntanya
08221 - 300	Camí del turó Rodó al coll d'en Solanes
08221 - 301	Camí de la Font de la Beca
08221 - 302	Camí de can Vilà al coll de les Torres
08221 - 303	Camí del coll del Portell a Sant Pere Màrtir - Camí de la Torre Golf
08221 - 304	Camí de la Pedrera Loli
08221 - 305	Camí de mas Lluí al coll d'en Solanes
08221 - 306	Camí del Ginestar
08221 - 307	Camí de can Fatjó al coll de can Cuiàs - Antic Camí de Vallvidrera
08221 - 308	Camí de carena de can Baró
08221 - 309	Camí de carena turó d'en Cors
08221 - 310	Camí de la font del Ferro
08221 - 311	Camí del turó de la Tina
08221 - 312	Camí del turó de la Coscollera
08221 - 313	Camí d'accés a can Baró
08221 - 314	Camí de ca n'Oliveres a La Riba
08221 - 315	Camí de can Carbonell
08221 - 316	Camí de can Coscoll
08221 - 317	Camí de can Roldan
08221 - 318	Camí de La Salut
08221 - 319	Camí de dalt de La Salut
08221 - 320	Camí de les Torres
08221 - 321	Bellaombres del carrer Miquel Reverter
08221 - 322	Xiprers del cementiri
08221 - 323	Fals pebrers del cementiri
08221 - 324	Roures de la baixada del Mas

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 325	Roures de can Candeler
08221 - 326	Pacaner de can Fatjó
08221 - 327	Roure de l'Ateneu
08221 - 328	Pi blanc de can Baró
08221 - 329	Horts de can Gelabert
08221 - 330	Pinyoner de les tres branques
08221 - 331	Pinyoner de la font del Rector
08221 - 332	Xiprer de can Vilà - can Vilar de la Muntanya
08221 - 333	Xiprer de can Candeler
08221 - 334	Olivera de can Vilà - can Vilar
08221 - 335	Roure de la font del Ferro
08221 - 336	Roure de la font del Rector
08221 - 337	Roure del torrent de la font del Rector
08221 - 338	Surera de les Fatjones
08221 - 339	Pollancre de can Padrosa - pollancre de la riera de Sant Just
08221 - 340	Tipuana del carrer Estalvi
08221 - 341	Lledoner de can Carbonell
08221 - 342	Figuera de la font de la Beca
08221 - 343	Eucaliptus del torrent d'en Biosca
08221 - 344	Olivera de ca n'Oliveres
08221 - 345	Garrofer de la riera de Sant Just
08221 - 346	Lledoners de la rambla de Sant Just
08221 - 347	Lledoner de la baixada del Mas
08221 - 348	Pineda del parc del Mil·lenari
08221 - 349	Arbreda de can Ginestar
08221 - 350	Can Ros
08221 - 351	Pou i safareig de can Ros
08221 - 352	Antics pilars de la porta d'entrada a la finca Torreblanca
08221 - 353	Escalinata del palau de Torreblanca
08221 - 354	Palmera del parc de Torreblanca
08221 - 355	Xiprer de l'escalinata del palau de Torreblanca
08221 - 356	Plafó de Sant Jordi
08221 - 357	Plafó dels Sants Just i Pastor
08221 - 358	Plafó de la Puríssima
08221 - 359	Plafó de Sant Isidre
08221 - 360	Plafó de la Mare de Déu de Núria
08221 - 361	Col·lecció Municipal

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 362	Vent de can Cuiàs
08221 - 363	Barret, nom popular de núvol
08221 - 364	Barretina, nom popular de núvol
08221 - 365	Els de Sant Just Desvern, "rifenyos"
08221 - 366	Llegenda de Sant Francesc d'Assís i can Cardona
08221 - 367	Festes de Tardor
08221 - 368	Cantata de Sant Just
08221 - 369	Grafit del carrer Badó
08221 - 370	Recepta del pollastre rostit de la coquessa
08221 - 371	Camí d'accés a Serveis ATLL i camí històric de can Baró
08221 - 372	Camí transversal de la Salut
08221 - 373	Camí de la font de can Marlès
08221 - 374	Variant camí de can Coscoll a la Salut

Relació d'elements fitxats per ordenació d'àmbits i tipologia.

La següent relació d'elements està expressada per ordenació d'àmbits i tipologies, les quals acompanyen al nom de l'element corresponent.

Fitxa	Àmbit	Tipologia	Denominació
08221 - 3	Patrimoni immoble	Edifici	Ajuntament
08221 - 6	Patrimoni immoble	Edifici	El Sanatori - Casa Romero - Casa Figueres
08221 - 7	Patrimoni immoble	Edifici	Can Mata
08221 - 9	Patrimoni immoble	Edifici	Can Cortès - Ca n'Orta - Ca n'Arnella
08221 - 10	Patrimoni immoble	Edifici	Can Sagrera - Mas Sacalm - Mas Palau - Heretat de l'Oliveres del Pla
08221 - 11	Patrimoni immoble	Edifici	Festejador de ca n'Amargós - can Vendrell
08221 - 12	Patrimoni immoble	Edifici	Can Ristol - can Solanes de la Carretera
08221 - 13	Patrimoni immoble	Edifici	Can Modolell
08221 - 14	Patrimoni immoble	Edifici	Torre de l'Hereu Modolell
08221 - 16	Patrimoni immoble	Edifici	Can Madriguera
08221 - 17	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Amorós
08221 - 18	Patrimoni immoble	Edifici	Hostal Vell - Lo Estudi - l'Hostal de la Creu - Hostal del Garrofer
08221 - 19	Patrimoni immoble	Edifici	Fàbrica d'Electricitat
08221 - 21	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Petit
08221 - 22	Patrimoni immoble	Edifici	Església parroquial dels Sants Just i Pastor
08221 - 23	Patrimoni immoble	Edifici	Can Freixes

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 24	Patrimoni immoble	Edifici	Taller d'Arquitectura
08221 - 26	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Siches - Casino Santjustenc - Casa Sitges - Casino dels Senyors
08221 - 27	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Pruna
08221 - 28	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Bardina - Casa Espiell
08221 - 29	Patrimoni immoble	Edifici	Torre de la Immaculada - Casa Canals
08221 - 30	Patrimoni immoble	Edifici	Casa del Doctor Caycedo
08221 - 31	Patrimoni immoble	Edifici	Torre Pons
08221 - 33	Patrimoni immoble	Edifici	Molí fariner de can Padrosa
08221 - 35	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Gazulla - Can Gazulla
08221 - 36	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Cardona
08221 - 37	Patrimoni immoble	Edifici	Casa TBO - Casa Marco
08221 - 40	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Sans
08221 - 41	Patrimoni immoble	Edifici	Mercat Municipal de Sant Just Desvern
08221 - 50	Patrimoni immoble	Edifici	Can Campreciós - Can Preciós
08221 - 51	Patrimoni immoble	Edifici	Can Madurallet
08221 - 55	Patrimoni immoble	Edifici	Bar Ventura
08221 - 56	Patrimoni immoble	Edifici	Can Piquet
08221 - 57	Patrimoni immoble	Edifici	Centre Pilot Regional
08221 - 59	Patrimoni immoble	Edifici	Villa Otilia

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 64	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Bistagné
08221 - 65	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Campmany
08221 - 71	Patrimoni immoble	Edifici	L'Ateneu
08221 - 73	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Piquet
08221 - 74	Patrimoni immoble	Edifici	Habitatge al carrer de l'Electricitat, 3
08221 - 97	Patrimoni immoble	Edifici	Refugi antiaeri de Les Escoles
08221 - 98	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Coscoll 1
08221 - 101	Patrimoni immoble	Edifici	Nau Yutes
08221 - 102	Patrimoni immoble	Edifici	Edifici Gonsi Pont Reixat
08221 - 103	Patrimoni immoble	Edifici	Estudis de cinema Arruga
08221 - 153	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Ferris - Casa Bartomeu Asmarats Pagès
08221 - 159	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Vilar
08221 - 161	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de ca n'Oliveres 2
08221 - 162	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Coscoll 3
08221 - 62	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Valls
08221 - 163	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Coscoll 4
08221 - 164	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Coscoll 5
08221 - 165	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Coscoll 6
08221 - 166	Patrimoni immoble	Edifici	Barraca de vinya prop de can Solanes

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 167	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Bonaventura Orriols
08221 - 170	Patrimoni immoble	Edifici	Torre Canigó
08221 - 176	Patrimoni immoble	Edifici	El Parador
08221 - 179	Patrimoni immoble	Edifici	Casa Melchor - Finques Amat
08221 - 183	Patrimoni immoble	Edifici	Les Escoles
08221 - 256	Patrimoni immoble	Edifici	Casa del carrer Freixes 13
08221 - 257	Patrimoni immoble	Edifici	Casal de Joves de Sant Just
08221 - 260	Patrimoni immoble	Edifici	Centre Cívic Salvador Espriu - Classificadora d'àrids Prebetong
08221 - 262	Patrimoni immoble	Edifici	Casa del carrer Font 14
08221 - 265	Patrimoni immoble	Edifici	Escoles parroquials Núria
08221 - 266	Patrimoni immoble	Edifici	Casa del carrer Santa Teresa, 13
08221 - 267	Patrimoni immoble	Edifici	Rectoria de l'església dels Sants Just i Pastor
08221 - 282	Patrimoni immoble	Edifici	Villa Nieves
08221 - 283	Patrimoni immoble	Edifici	Passatge Major, 3 (Xalet Colònia Bell Lloc)
08221 - 298	Patrimoni immoble	Edifici	Antiga granja Carbonell - Granja Catalana - Vaqueria Carbonell
08221 - 4	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Ginestar
08221 - 8	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Candeler - Torre Camosa - Torre de Mossèn Camós
08221 - 20	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Cal Roldan - Mas Canyet - Heretat d'en Termens

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 25	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Cases Bassols i Solé
08221 - 32	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Padrosa
08221 - 34	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Ca n'Oliveres - Ca n'Oliveres de la Costa
08221 - 38	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Solanes - Can Solanes de la Costa
08221 - 39	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Coscoll
08221 - 42	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Fatjó - Mas Rella - Mas Reia - Can Ramoneda - Can Parellada
08221 - 43	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Vilar de la Muntanya - Mas Moragues - Mas Gombau
08221 - 44	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Carbonell de la Muntanya
08221 - 45	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Marlès - Can Merlès - Can Massana
08221 - 48	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Gelabert de la Riera - Can Gelabert - Can Gilabert
08221 - 53	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Biosca
08221 - 54	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt de cases de la barriada de l'Hostal Nou
08221 - 58	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt urbà del carrer Josep Anselm Clavé
08221 - 60	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt urbà del carrer del Marquès de Monistrol
08221 - 61	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt Sant Just Park
08221 - 63	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Mèlich - Can Mèlic

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 66	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt del Raval
08221 - 67	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt urbà de la plaça del Sagrat Cor
08221 - 68	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Baró
08221 - 69	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Cuiàs - Sant Joan de l'Herm
08221 - 70	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt urbà de la plaça Verdaguer
08221 - 100	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt urbà al carrer Bonavista
08221 - 156	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Plaça Campreciós
08221 - 168	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Cases Muç Poll Carbonell
08221 - 171	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Cases Oliveras Sopena
08221 - 172	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Cases Oliveras Gelabert
08221 - 174	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Pisos del barri Nord - Els Pisos
08221 - 178	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Porteria i magatzems agrícoles de la Torreblanca
08221 - 180	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	MediaPark
08221 - 181	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat
08221 - 182	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Complex Esportiu Municipal La Bonaigua
08221 - 189	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Font de can Merlès - Font de la Xima

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 200	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Mina de can Baró
08221 - 208	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Font d'en Modolell
08221 - 214	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Pou i safareig de la torre de Poma
08221 - 221	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Mina dels horts de can Gelabert
08221 - 258	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Conjunt carrers Major i Sagrat Cor
08221 - 263	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Les cinc casetes
08221 - 281	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Cereria E. Miró
08221 - 350	Patrimoni immoble	Conjunt arquitectònic	Can Ros
08221 - 11	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Festejador de ca n'Amargós - can Vendrell
08221 - 49	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Rellotge de sol de ca n'Oliveres
08221 - 52	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Creu del Raval de la creu
08221 - 95	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Molí Jussà
08221 - 118	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Dipòsit de la plaça del Sagrat Cor
08221 - 130	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Rellotge de sol del carrer Anselm Clavé
08221 - 131	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Rellotge de sol del carrer Font
08221 - 132	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Rellotge de sol del carrer Pont
08221 - 133	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Rellotge de sol de can Campreciós

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 134	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Cardona
08221 - 135	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Coscoll oest
08221 - 136	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Coscoll sud
08221 - 137	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Cuiàs
08221 - 138	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Fatjó
08221 - 139	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Freixes
08221 - 140	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Gelabert
08221 - 141	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Padrosa
08221 - 142	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Roldan
08221 - 143	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Vilar
08221 - 144	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de la carretera Reial
08221 - 145	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de la Casona
08221 - 146	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol de can Baró
08221 - 147	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Relotge de sol del carrer Torrent
08221 - 154	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Molí de vent de can Ginestar
08221 - 177	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Xemeneia fàbrica Sanson
08221 - 184	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Font de la Beca
08221 - 185	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Font del Ferro
08221 - 186	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Font de can Carbonell

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 187	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Font del Rector
08221 - 188	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Fonts de la SEAS
08221 - 236	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Fita de terme del camí de dalt de La Salut
08221 - 237	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Rèplica de fita de terme Sant Just Desvern - Sant Feliu de Llobregat
08221 - 238	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Fita de propietat
08221 - 240	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Esfinxs del parc Torreblanca
08221 - 261	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Caixa d'escala del recinte industrial de la fàbrica Sanson
08221 - 276	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Era de can Gelabert
08221 - 286	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Dipòsit d'aigua de la benzinera
08221 - 288	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Marges de vinya de La Salut
08221 - 291	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Dipòsit d'aigua en marge i pica de brou bordelès
08221 - 293	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Panteó Família Coquillat-Lora
08221 - 294	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Panteó Alberto Bastardas
08221 - 295	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Panteó de Mossèn Antonino Tenas
08221 - 351	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Pou i safareig de can Ros
08221 - 352	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Antics pilars de la porta d'entrada a la finca Torreblanca
08221 - 353	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Escalinata del palau de Torreblanca
08221 - 358	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Plafó de la Puríssima
08221 - 359	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Plafó de Sant Isidre

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 360	Patrimoni immoble	Element arquitectònic	Plafó de la Mare de Déu de Núria
08221 - 1	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Penya del Moro
08221 - 2	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Torre medieval de la Penya del Moro
08221 - 5	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Jaciment arqueològic de can Ginestar
08221 - 76	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Jaciment romà de la urbanització Torreblanca
08221 - 77	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes al Mas Lluhí
08221 - 78	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes de can Biosca
08221 - 79	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes de can Sagrera
08221 - 80	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes tocant la carretera Reial / 3 Santos
08221 - 81	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes de can Modolell
08221 - 82	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Jaciment de La Riba
08221 - 83	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes de can Vilar
08221 - 84	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Sitges de la plaça Verdaguer
08221 - 85	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes del Bronze Final a can Cortès
08221 - 87	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	El Bullidor - Torre Espigolera
08221 - 88	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Quatre Camins- Fàbrica Les Cadenes
08221 - 89	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes de can Gelabert
08221 - 90	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Restes romanes de can Roldan
08221 - 91	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Sitja del carrer Bonavista

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 92	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Jaciment ibèric del carrer Duran i Jordà
08221 - 93	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Sitja del camí Fondo
08221 - 94	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Forn de can Biosca
08221 - 96	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Carretera Reial, 69
08221 - 99	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Font de la Bonaigua
08221 - 290	Patrimoni immoble	Jaciment arqueològic	Lacus Vinarius
08221 - 47	Patrimoni immoble	Obra civil	Cementiri de Sant Just Desvern
08221 - 173	Patrimoni immoble	Obra civil	Dipòsit d'aigua del Dr. Arruga
08221 - 190	Patrimoni immoble	Obra civil	Caseta d'accés als dipòsits de la mina Torreblanca
08221 - 191	Patrimoni immoble	Obra civil	Boca de la mina Vidal
08221 - 192	Patrimoni immoble	Obra civil	Portella d'entrada al repartidor de la mina dels Casalots
08221 - 193	Patrimoni immoble	Obra civil	Caseta de registre del repartidor de les mines Erasme i Falguera
08221 - 201	Patrimoni immoble	Obra civil	Caseta de registre de la mina Torreblanca
08221 - 202	Patrimoni immoble	Obra civil	Boca de la mina de la font de la Bonaigua
08221 - 203	Patrimoni immoble	Obra civil	Boca de la mina del mas Cardona
08221 - 204	Patrimoni immoble	Obra civil	Caseta de la mina de can Candeler
08221 - 205	Patrimoni immoble	Obra civil	Boca de la mina vella de can Cortès
08221 - 206	Patrimoni immoble	Obra civil	Pou de registre de la mina Torreblanca (braç del Torrent Bo)
08221 - 207	Patrimoni immoble	Obra civil	Pou de registre de mina de can Biosca

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 209	Patrimoni immoble	Obra civil	Font de l'Oscar - Mina Torreblanca
08221 - 210	Patrimoni immoble	Obra civil	Mina interior de can Carbonell
08221 - 211	Patrimoni immoble	Obra civil	Mina de can Vilà - Mina de can Vilar
08221 - 212	Patrimoni immoble	Obra civil	Bassa i mina de can Vilà 2 - Bassa i mina de can Vilar 2
08221 - 213	Patrimoni immoble	Obra civil	Pou de registre de la mina de can Vilà 2 - Mina de can Vilar 2
08221 - 215	Patrimoni immoble	Obra civil	Mina de ca n'Oliveres
08221 - 216	Patrimoni immoble	Obra civil	Bassa de can Coscoll
08221 - 217	Patrimoni immoble	Obra civil	Caseta de registre de mina de can Coscoll
08221 - 218	Patrimoni immoble	Obra civil	Mina de la font de can Solanes o font del Moro
08221 - 219	Patrimoni immoble	Obra civil	Mina oest de can Coscoll
08221 - 220	Patrimoni immoble	Obra civil	Mina nord de can Coscoll
08221 - 269	Patrimoni immoble	Obra civil	Aqüeducte de la Baixada del Mas
08221 - 271	Patrimoni immoble	Obra civil	Pont de La Bonaigua - Pont de la riera de Sant Just
08221 - 272	Patrimoni immoble	Obra civil	Pont de can Padrosa - Pont de la riera de Sant Just
08221 - 273	Patrimoni immoble	Obra civil	Pou dels horts de can Cardona
08221 - 277	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de la Riera i can Gelabert
08221 - 299	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de la Muntanya
08221 - 300	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí del turó Rodó al coll d'en Solanes
08221 - 301	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de la Font de la Beca

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 302	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de can Vilà al coll de les Torres
08221 - 303	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí del coll del Portell a Sant Pere Màrtir - Camí de la Torre Golf
08221 - 304	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de la Pedrera Loli
08221 - 305	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de mas Lluí al coll d'en Solanes
08221 - 306	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí del Ginestar
08221 - 307	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de can Fatjó al coll de can Cuiàs - Antic Camí de Vallvidrera
08221 - 308	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de carena de can Baró
08221 - 309	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de carena turó d'en Cors
08221 - 310	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de la font del Ferro
08221 - 311	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí del turó de la Tina
08221 - 312	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí del turó de la Coscollera
08221 - 313	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí d'accés a can Baró
08221 - 314	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de ca n'Oliveres a La Riba
08221 - 315	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de can Carbonell
08221 - 316	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de can Coscoll
08221 - 317	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de can Roldan
08221 - 318	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de La Salut
08221 - 319	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de dalt de La Salut
08221 - 320	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de les Torres

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 371	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí d'accés a Serveis ATLL i camí històric de can Baró
08221 - 372	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí transversal de la Salut
08221 - 373	Patrimoni immoble	Obra civil	Camí de la font de can Marlès
08221 - 374	Patrimoni immoble	Obra civil	Variant camí de can Coscoll a la Salut
08221 - 86	Patrimoni moble	Element urbà	Chloe
08221 - 104	Patrimoni moble	Element urbà	Passos
08221 - 105	Patrimoni moble	Element urbà	Homenatge a Teresa
08221 - 106	Patrimoni moble	Element urbà	Llibreta amb estilogràfica
08221 - 107	Patrimoni moble	Element urbà	Oníric
08221 - 108	Patrimoni moble	Element urbà	BAM_15
08221 - 109	Patrimoni moble	Element urbà	Siluetes
08221 - 110	Patrimoni moble	Element urbà	Arbreda
08221 - 111	Patrimoni moble	Element urbà	Jardí de Somnis
08221 - 112	Patrimoni moble	Element urbà	Porta, Cadira
08221 - 113	Patrimoni moble	Element urbà	Xarxes
08221 - 114	Patrimoni moble	Element urbà	5 x 5 x 5
08221 - 115	Patrimoni moble	Element urbà	Estrès
08221 - 116	Patrimoni moble	Element urbà	Fris ceràmic del Parador
08221 - 117	Patrimoni moble	Element urbà	Enric Morera

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 119	Patrimoni moble	Element urbà	Vern, Escultura al Mil·lenari
08221 - 120	Patrimoni moble	Element urbà	Creu del Pedró
08221 - 122	Patrimoni moble	Element urbà	Catalunya, homenatge a l'11 de Setembre
08221 - 123	Patrimoni moble	Element urbà	Alegro
08221 - 124	Patrimoni moble	Element urbà	Monòlit a Fernando Leuthard
08221 - 125	Patrimoni moble	Element urbà	Drac (la llegenda negra)
08221 - 126	Patrimoni moble	Element urbà	Creu a les víctimes de la Guerra Civil
08221 - 127	Patrimoni moble	Element urbà	L'emigrant
08221 - 128	Patrimoni moble	Element urbà	Monument d'agermanament amb Cabeza la Vaca
08221 - 129	Patrimoni moble	Element urbà	Remer
08221 - 157	Patrimoni moble	Element urbà	Prensa de vi de can Ginestar
08221 - 158	Patrimoni moble	Element urbà	Trull d'oli de can Ginestar
08221 - 222	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Penya del Moro
08221 - 223	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Can Solanes
08221 - 224	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Barri de la Sagrera
08221 - 225	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic El Tram
08221 - 226	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic La Sanson
08221 - 227	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Plaça dels Estudis Vells
08221 - 228	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Carrer Bonavista

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 229	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Cadiretes
08221 - 230	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Casa dels senyors Bellver
08221 - 231	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Escola Ateneu
08221 - 232	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Plaça Sagrat Cor
08221 - 233	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Barri Sud
08221 - 234	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó ceràmic Avinguda Dr. Ribalta
08221 - 245	Patrimoni moble	Element urbà	Deixa'm somiar
08221 - 246	Patrimoni moble	Element urbà	"Hall of Fame" del Hip Hop
08221 - 247	Patrimoni moble	Element urbà	Imatge del Sagrat Cor
08221 - 248	Patrimoni moble	Element urbà	Bombardeig
08221 - 249	Patrimoni moble	Element urbà	La por
08221 - 250	Patrimoni moble	Element urbà	El cost humà
08221 - 251	Patrimoni moble	Element urbà	Migracions forçades
08221 - 252	Patrimoni moble	Element urbà	La solidaritat
08221 - 253	Patrimoni moble	Element urbà	La gana
08221 - 254	Patrimoni moble	Element urbà	Els efectes en l'educació
08221 - 255	Patrimoni moble	Element urbà	Mural feminista de la plaça Camoapa
08221 - 259	Patrimoni moble	Element urbà	Cor LGTBIQ+
08221 - 264	Patrimoni moble	Element urbà	Mural SANT JUST, ciutat defensora dels DRETS HUMANS

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 270	Patrimoni moble	Element urbà	Personatges
08221 - 284	Patrimoni moble	Element urbà	Abraçada
08221 - 285	Patrimoni moble	Element urbà	Mural cementiri
08221 - 356	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó de Sant Jordi
08221 - 357	Patrimoni moble	Element urbà	Plafó dels Sants Just i Pastor
08221 - 369	Patrimoni moble	Element urbà	Grafit del carrer Badó
08221 - 148	Patrimoni moble	Objecte	Làpida de Iulia Quieta
08221 - 357	Patrimoni moble	Objecte	Orgue de l'església parroquial dels Sants Just i Pastor
08221 - 151	Patrimoni moble	Col·lecció	Col·lecció del cor Lo Pom de Flors
08221 - 175	Patrimoni moble	Col·lecció	Gegants i capgrossos
08221 - 361	Patrimoni moble	Col·lecció	Col·lecció Municipal
08221 - 149	Patrimoni documental	Fons documental	Fons documental de l'Arxiu Municipal de Sant Just Desvern
08221 - 199	Patrimoni documental	Fons documental	Fons documental de la parròquia dels Sants Just i Pastor
08221 - 152	Patrimoni immaterial	Manifestació festiva	Cursa de Karts de Coixinets
08221 - 241	Patrimoni immaterial	Manifestació festiva	Festa Major
08221 - 367	Patrimoni immaterial	Manifestació festiva	Festes de Tardor
08221 - 370	Patrimoni immaterial	Tècnica artesanal	Recepta del pollastre rostit de la coquessa
08221 - 297	Patrimoni immaterial	Tradició oral	El crim de can Carbonell de la plaça i el viatge de Pere Porter a l'Infern.
08221 - 362	Patrimoni immaterial	Tradició oral	Vent de can Cuiàs

08221 - 363	Patrimoni immaterial	Tradició oral	Barret, nom popular de núvol
08221 - 364	Patrimoni immaterial	Tradició oral	Barretina, nom popular de núvol
08221 - 365	Patrimoni immaterial	Tradició oral	Els de Sant Just Desvern, "rifenyos"
08221 - 366	Patrimoni immaterial	Tradició oral	Llegenda de Sant Francesc d'Assís i can Cardona
08221 - 296	Patrimoni immaterial	Música i dansa	Goigs dels Sants Just i Pastor
08221 - 368	Patrimoni immaterial	Música i dansa	Cantata de Sant Just
08221 - 194	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pi pinyoner de can Candeler
08221 - 195	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pi blanc de la font d'en Merlès
08221 - 196	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pi blanc de la font del Caçador
08221 - 197	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pi blanc de les Fatjones
08221 - 198	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roure de la font de can Merlès
08221 - 235	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Conjunt de Ginkgos biloba
08221 - 275	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roure de can Gelabert
08221 - 280	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pi del bosquet de Torreblanca
08221 - 321	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Bellaombres del carrer Miquel Reverter
08221 - 322	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Xiprers del cementiri
08221 - 323	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Fals pebrers del cementiri
08221 - 324	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roures de la baixada del Mas
08221 - 325	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roures de can Candeler

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

08221 - 326	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pacaner de can Fatjó
08221 - 327	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roure de l'Ateneu
08221 - 328	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pi blanc de can Baró
08221 - 330	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pinyoner de les tres branques
08221 - 331	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pinyoner de la font del Rector
08221 - 332	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Xiprer de can Vilà - can Vilar de la Muntanya
08221 - 333	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Xiprer de can Candeler
08221 - 334	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Olivera de can Vilà - can Vilar
08221 - 335	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roure de la font del Ferro
08221 - 336	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roure de la font del Rector
08221 - 337	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Roure del torrent de la font del Rector
08221 - 338	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Surera de les Fatjones
08221 - 339	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Pollancre de can Padrosa - pollancre de la riera de Sant Just
08221 - 340	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Tipuana del carrer Estalvi
08221 - 341	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Lledoner de can Carbonell
08221 - 342	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Figuera de la font de la Beca
08221 - 343	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Eucaliptus del torrent d'en Biosca
08221 - 344	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Olivera de ca n'Oliveres
08221 - 345	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Garrofer de la riera de Sant Just

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

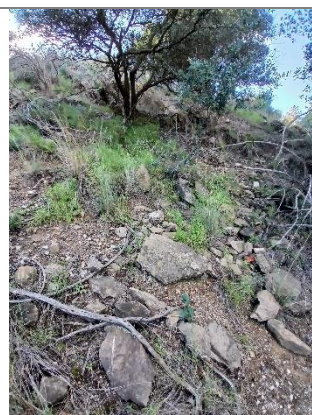
08221 - 346	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Lledoners de la rambla de Sant Just
08221 - 347	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Lledoner de la baixada del Mas
08221 - 354	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Palmera del parc de Torreblanca
08221 - 355	Patrimoni natural	Espècimen botànic	Xiprer de l'escalinata del palau de Torreblanca
08221 - 75	Patrimoni natural	Zona d'interès	Jardins Torreblanca
08221 - 150	Patrimoni natural	Zona d'interès	Riera de Sant Just
08221 - 155	Patrimoni natural	Zona d'interès	Jardins de can Ginestar
08221 - 239	Patrimoni natural	Zona d'interès	Parc del Mil·lenari
08221 - 242	Patrimoni natural	Zona d'interès	Torrent de la Font Santa
08221 - 243	Patrimoni natural	Zona d'interès	Torrent del Pont Reixat
08221 - 244	Patrimoni natural	Zona d'interès	Torrent de Matassens
08221 - 274	Patrimoni natural	Zona d'interès	Torrent de can Cortès
08221 - 278	Patrimoni natural	Zona d'interès	Torrent entre can Gelabert i cal Roldan
08221 - 279	Patrimoni natural	Zona d'interès	Plana agrícola de cal Roldan
08221 - 287	Patrimoni natural	Zona d'interès	Parc Natural de Collserola
08221 - 348	Patrimoni natural	Zona d'interès	Pineda del parc del Mil·lenari
08221 - 349	Patrimoni natural	Zona d'interès	Arbreda de can Ginestar

3.2. Elements no fitxats

En aquest capítol s'inclouen els elements no fitxats, és a dir aquells que en un moment donat van ser seleccionats en el decurs de l'elaboració del present mapa i alguns d'ells, fins i tot, plantejats com a fitxa però que finalment han estat descartats, ja sigui per una avaluació a posteriori o pel fet de trobar-se en un estat de conservació gairebé irreversible.

Aquest és un capítol interessant, per poder considerar aquests altres elements dins d'una possible variació futura de criteris, o simplement, per a conèixer-los i/o conservar la seva memòria.

Els elements descartats o no incorporats a la base de dades són els que s'enumeren a continuació:

<u>Barraca de can Coscoll 2</u>	
Parc Natural de Collserola - Municipi de Sant Just Desvern Coordenades: Lat.: 41.3931198 Long.: 2.0666149 Barraca de vinya de la qual s'intueix planta circular. Aquesta construcció no s'ha fitxat per presentar un estat d'enderroc total.	

<u>Pinyoner de les Fatjones</u>	
Parc Natural de Collserola – Collet de l'Espinagosa Municipi de Sant Just Desvern Coordenades: Lat.: 41.407150268555 Long.: 2.0985033512116 Figura al Catàleg d'arbres singulars del Parc Natural de Collserola i a l'Inventari dels Elements d'Interès Especialment Rellevant del PEPPNSC. Pi pinyer (Pinus pinea) de 19 m d'alçada que no s'ha fitxat per estar mort i caigut.	

3.3. Elements desapareguts

En aquest apartat s'inclouen elements desapareguts, no existents en el moment de la realització del mapa, però que malgrat no estar presents, tenen interès des d'una perspectiva de memòria.

<u>Can Cuscó</u> Carretera Reial, 23-27 Figura a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, IPAC 19329 Edifici de planta baixa, pis i golfes, entre mitgeres i d'inspiració neogòtica. La coberta és a dos vessants i cap als laterals. Té tres tramades que recorden la tipologia de les masies. Projectat per Marcel·lià Coquillat l'any 1902 per a en Francesc Cuscó. Actualment, al seu emplaçament hi ha un edifici d'habitatges plurifamiliar.	
<u>Palau neogòtic Torre Blanca</u> Parc Torreblanca, s/n Al segle XVIII, la finca de Torreblanca era una de les més pròsperes de la zona, i la seva propietat corresponia a la família Dusai que l'havia adquirit en època medieval. L'any 1796, aquesta família va rebre el títol de marquesos de Monistrol d'Anoia. No obstant això, la gran transformació de la finca va arribar a finals del segle XIX, quan Josep M. Escrivà de Romaní i de Dusai, marquès de Monistrol, reforma la casa pairal en un palau d'estil neogòtic català, envoltat de jardins romàntics. Durant la Guerra Civil, la finca de Torreblanca va patir greus desperfectes. Inicialment, va ser	

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

ocupada per refugiats, més tard per guàrdies d'assalt. El palau i capella, situats al terme de Sant Just, van patir desperfectes. Els danys van ser tant importants que la propietat va restaurar la capella i consolidar alguns espais del palau, però finalment el 1958, va decidir-se la seva demolició mantenint, però, la part del palau on s'aixecava la capella dedicada a Santa Anna a l'esquerra de la façana principal. Actualment, al que fou els seu emplaçament, hi ha el laberint del parc.	
---	--

<u>Can Geroni</u>	
Municipi de Sant Just Desvern Situada a tocar del camí del cementiri, entre l'avinguda Indústria, el carrer Hereter i Dr. Fleming, aquest mas durant el segle XV rebia el nom de can Carbonell de la Carnisseria. L'any 1962 era propietat de Vicente Rius.	

<u>Can Vilaret</u>	
Municipi de Sant Just Desvern Casa construïda l'any 1889, al capdamunt de l'avinguda Indústria, per la família Asmarats, comprada l'any 1943 per José Piulachs.	

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

<u>Masia Carola</u>	
Carrer Bonavista, 112 Municipi de Sant Just Desvern Casa construïda, en una parcel·la on havia hagut una petit caseta abans, l'any 1915 per l'avi de Roser Capdevila, l'autora de Les Tres bessones. Va ser comprada l'any 1940 per Joan Baptista Soler. Se'n va enderrocar a la dècada de 1970 i al solar es construí un edifici d'habitatges conegut popularment com els pisos d'en Migueli, ja que hi vivia aquest jugador de futbol del FC Barcelona.	
<u>Can Meliton</u>	
Municipi de Sant Just Desvern. Casa construïda l'any 1875 (on hi ha actualment la Llar d'avis Nostra Sra. de Lourdes), propietat de Meliton Reniu. Anys més tard, el 1927 sent ja propietat de Josep Modolell, l'arquitecte E. Pedrol va ampliar la torre. Durant la Guerra Civil va ser seu de la delegació local d'Estat Català. Entre 1952 i 1967, la torre es convertí en la residència de Mr. Richard Ford, cònsol dels EUA a Barcelona. Posteriorment va passar a ser propietat de la comunitat religiosa de las <i>Hermanitas de los Ancianos Desamparados</i>, que va construir una llar d'avis.	
<u>Pollancre de can Baró</u>	
Parc Natural de Collserola – Camí d'accés a can Baró Coordenades: Lat.: 41.3999557495117 Long.: 2.090222597 Figura al Catàleg d'arbres singulars del Parc Natural de Collserola i a l'Inventari dels Elements d'Interès Especialment Rellevant del PEPPNSC. Pollancre (<i>Populus nigra</i>) de 23 m d'alçada que ja no existeix. Es desconeix si va ser talat en algun moment.	

5. BIBLIOGRAFIA

- AA DD (1979). "Pavelló Poliesportiu Municipal". *La Vall de Verç*, núm. 10, p 8-9.
<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r010-19791201.pdf>
- AA DD (2001). "La ciutadania confia en el complex Esportiu Municipal". *Sant Just Desvern El Butlletí*, núm. 45.
- ACHÓN CASAS, Oriol (2011). *Memòria de la intervenció arqueològica al Molí de Can Padrosa. Sant Just Desvern (Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 10162.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/453637#page=1>
- AINAUD de LASARTE, Joan (Dir.). (1992). *Catalunya Romànica. El Barcelonès. El Baix Llobregat. El Maresme*.
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN. *Art al carrer*. Sant Just Desvern.
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (1987). "L'Orfeo prepara la cantata del Mil·lenari". *Sant Just Desvern Butlletí Municipal*, núm. 30.
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2015). "25 anys de l'escultura Catalunya, homenatge a l'Onze de Setembre". *El Butlletí. Poble i Ciutat*, núm. 276, p 2.
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2018). "Sant Just Desvern. Naturalment Collserola". *Sant Just Desvern El Butlletí*, núm. 300, p 2-5.
https://santjust.net/media/uploads/butlletins/butlleti_300.pdf
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2019). "Recuperem la Font de la Bonaigua. Posar en valor el patrimoni local per gaudir-ne". *Sant Just Desvern El Butlletí*, núm. 316, p 12-13.
https://santjust.net/media/uploads/butlletins/butlleti_316.pdf
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2021). "Art al Carrer a Sant Just". *Sant Just Desvern El Butlletí*, núm. 333, p 1-6.
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2021). "Chloe, de Jaume Plensa, ja llueix al Parc de la Rambla". *Sant Just Desvern El Butlletí*, núm. 333.
https://santjust.net/media/uploads/butlletins/butlleti_333.pdf
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2021-2022). "En flaix". *Sant Just Desvern El Butlletí*, núm. 337, p 16.
https://santjust.net/media/uploads/butlletins/butlleti_337.pdf
- AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN (2024). "35 anys de l'Arxiu Municipal de Sant Just Desvern". *Materials d'Arxiu Municipal*, núm. 15.
- ALMAGRO BASCH, Martín; COLOMINAS, J. ; SERRA RAFOLS, J. de C. (1945).

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

Carta Arqueològica de España. Barcelona-Madrid.

- ALONSO FIGUERAS, Manuel; JULIÀ MACIAS, Manuel; PUIG VERDAGUER, Ferran; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1984). *Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Baix Llobregat*. Generalitat de Catalunya, Barcelona. [Inèdit].
- ÁLVAREZ ARCE, Raquel; GALVAN-DESVAUX, Noelia; MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, José Manuel (2020). "Building the Walden 7. The Model as Patrimony of the Design Process". *Graphical Heritage: XVIII International Congress of Architectural Graphic Expression*, p 108-117.
- ÁLVAREZ ARCE, Raquel; MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, José Manuel M.; GALVÁN DESVAUX, Noelia (2022). "De la Factoría Sansón a La Fábrica. La casa estudio de Ricardo Bofill o como habitar una ruina". *ACE Arquitectura Ciudad y Entorno*, núm. 48. <https://upcommons.upc.edu/handle/2117/363280>
- AMADES GELATS, Joan (1932). "Vocabulari dels pastors". *Butlletí de dialectologia catalana: revista catalana de lingüística*, núm. 19, p 64-240.
- AMADES GELATS, Joan (2003). *Costumari Català. El curs de l'any*. Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- AMIGÓ, Jordi; BARBERÀ, Josep; CORTADELLA, Jordi; CORTÉS, Maria del Agua; GUASCH, David; SOLIAS, Josep Maria (1986). "El Bullidor, jaciment medieval". *Quaderns d'Estudis Santjustencs III*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- AMIGÓ BARBETA, Jordi (1990). "L'Arxiu Històric Municipal de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 2, p 5-12. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40744/107549>
- AMIGÓ BARBETA, Jordi; RUÍZ RIBES, Xavier (1996). *Sant Just Desvern. Imatges i records*. Editorial Viena Columna, Barcelona.
- AMIGÓ BARBETA, Jordi i altres (2016). "El cost humà de la Guerra Civil a Sant Just Desvern. Víctimes i desapareguts vinculats a Sant Just Desvern en relació o com a conseqüència de la Guerra Civil espanyola (1936-1939)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 20, p 259-311. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/317558/442180>
- AMIGÓ BARBETA, Jordi (2020). "Un nou espai de memòria democràtica: el refugi antiaeri de Sant Just Desvern". *Materials del Baix Llobregat*, núm. 23, p 32-33. <https://raco.cat/index.php/Materials/article/view/404572/498395>
- AMIGÓ, Jordi; BADOSA, Patrícia; MAGRINYÀ, Joan; MURO, Olga; PALLERÈS, Núria; ULLA, Àngels (2024). *Inventari de camins municipals de Sant Just Desvern*. Àrea de Territori: Urbanisme i Sostenibilitat i Medi Ambient. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- ANGUERA MÚRRRIA, Antoni (1992). "Desenterrant la Font de la Bonaigua. La Font

de la Bonaigua no està morta". *Vall de Verç*, núm. 140, p 8, 9 i 12.
<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r140-19920301.pdf>

- ANGUERA MÚRRIA, Antoni (1995). "Història de la Font de la Bonaigua". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, p 116-129. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/269818/357447>
- ANÒNIM (1999). *Viatge a l'infern d'en Pere Porter. Entre la realitat i la ficció*. Introducció, edició i notes a cura de Josep Maria Pons i Guri. Barcelona: Curial (Autors catalans antics, 12), 1999, 169 p.
- AQUILUÉ ABADÍAS, Xavier (1984). "Las reformas augusteas y su repercusión en los asentamientos urbanos del Nordeste Peninsular". *Arqueología Espacial*, núm. 5, p 95-113.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1890). "Mosaich romà descobert en lo terme de Sant Just Desvern". *Butlletí de la Associació d'Excursions Catalanes*, vol. XI-XII, p 337-342.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1891). "Mosaich romà descobert en lo terme de Sant Just Desvern". *Boletín de la Real Academia de la Historia*, XVIII (1), p 462-467.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1892a). "Sobre el mosaich greco-romà d'Ampurias". *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, T. II (4), p 75-76.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1892b). "Excursió a Sant Just Desvern: Visita al mosaich romà descobert en son terme". *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, T. II (5), p 81-84.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1892c). "Notícias y descubrimientos". *Boletín de la Asociación Artística Arqueológica Barcelonesa*, Año I, vol. 1, p 195-196.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1892d). "Notícias y descubrimientos". *Boletín de la Asociación Artística Arqueológica Barcelonesa*, Año I, vol. 1, p 215-216.
- ARABIA i SOLANAS, Ramón (1903). *La Il·lustració Catalana*, Any I (7), p 101.
- ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA (2017). *Itinerari botànic Parc de Torreblanca*. Barcelona.
- ARIAS DEL REAL, Laura (2008). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva del projecte de complementació connexió entre les ETAP d'Abdera i Cardedeu. Tram riera de Sant Just Desvern, Baix Llobregat. Octubre de 2007 - Març de 2008*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 8609. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/457820#page=1>
- ARXIU MUNICIPAL DE SANT JUST DESVERN. "Festes de Tardor a can

- Ginestar. El visor de Lluís Ramban i Jordà". *Materials d'arxiu i patrimoni de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- ARXIU MUNICIPAL DE SANT JUST DESVERN (2019). "La història de la Font de la Bonaigua". *Materials d'arxiu i patrimoni de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
 - BALIL ILLANA, Alberto (1955-1956). "Una nueva estación prerromana en el Llano de Barcelona. El poblado layetano de La Peña del Moro en San Justo Desvern". *Ampurias*, núm. XVII-XVIII, p 266-268.
<https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/99340/164224>
 - BALIL ILLANA, Alberto (1962). "Mosaicos ornamentales romanos de Barcelona". *Archivo Español de Arqueología*, XXXV, p 64-69.
 - BALLBÉ MALLOL, Xavier i altres (1986). "Distribución del espacio en el poblado ibérico de la Peña del Moro de Sant Just Desvern (Baix Llobregat)". *Arqueología Espacial*, núm. 9, p 303-320.
 - BALLBÉ MALLOL, Xavier i altres. (1989). "Les darreres excavacions al poblat ibèric de la Peña del Moro". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 1, p 61-68.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40741/41529>
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep (1981). *El Poblado ibèric de la Peña del Moro de Sant Just Desvern (Barcelonès)*. Memòria de l'excavació de l'any 1981. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 4011.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8593#page=1>
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep (1982). "La Peña del Moro de Sant Just Desvern (Barcelonès)". *Les excavacions arqueològiques a Catalunya en els darrers anys*. Barcelona. p 181-182.
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep (1983). "La Peña del Moro o turó Alt d'en Solanes, Sant Just Desvern". *L'arqueologia i la nostra història*. Barcelona. p 41-42.
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep; CORTADELLA MORRAL, Jordi (1985). *Memòria de la intervenció arqueològica d'urgència a "El Bullidor" (Sant Just Desvern, Barcelonès)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 912.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/427691#page=1>
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep (1987). "Las cerámicas grises de la Peña del Moro de Sant Just Desvern (Barcelonès)". *Cerámiques gregues i hel·lenístiques de la Península Ibèrica. Monografies Emporitanes* núm. VII. Barcelona.
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep (1989). "El poblat ibèric de la Peña del Moro de Sant Just Desvern". *Tribuna d'Arqueologia 1988-1989*. p 7-13.
 - BARBERÀ FARRÀS, Josep (1990). *El poblat ibèric de la Peña del Moro - Sector U, Sant Just Desvern (Barcelona)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC,

memòria núm. 1106. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/7730#page=1>

- BARBERÀ FARRÀS, Josep (1986). "La vaixella fina d'importació al poblat ibèric de la Penya del Moro de Sant Just Desvern (Barcelonès)". *Empúries*, núm. 48-50, p 86-93. <https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/118243/288203>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep (1988). "El poblat ibèric de la Penya del Moro de Sant Just Desvern". *Tribuna d'Arqueologia*, 1987-1988, 1-6.
- BARBERÀ FARRÀS, Josep (1998). "Los depósitos rituales de restos de óvidos del poblado ibérico de la Penya del Moro en Sant Just Desvern (Baix Llobregat, Barcelona)". *SAGVNTVM Extra*, 1, p 129-135. <https://turia.uv.es/index.php/saguntumextra/article/view/2763/2342>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; CAMPILLO, Domènec; MIRÓ ALAIX, Carme; MOLIST CAPELLA, Núria (1992). "Las inhumaciones infantiles y otros ritos en el poblado ibérico de la Penya del Moro de Sant Just Desvern (Barcelona)". *Cuadernos de Prehistoria y Arqueología Castellonense*, 13.
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; FOLCH SOLER, Joaquim; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier (1986). *Memòria de les excavacions al poblat ibèric de la Penya del Moro: sector L (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 387. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8574#page=1>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; MATA, Elvira (1978). "La Peña del Moro de Sant Just Desvern (Barcelona). Resumen de las campañas 1972-1976". *Informació Arqueològica*, 27-28, p 56-61.
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; MATA, Elvira (1981-1983). *Memòria. El poblat ibèric de la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Barcelonès)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 385. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8571#page=1>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; MIRÓ ALAIX, Carme; MIRÓ ALAIX, Teresa (1984). *Memòria de l'excavació al poblat ibèric de la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Barcelonès)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 386. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8573#page=1>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; MIRÓ ALAIX, Carme; MOLIST CAPELLA, Núria (1987). *Memòria de les excavacions al poblat ibèric de la Penya del Moro: sector S (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 388. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8577#page=1>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; MORRAL, Eulàlia; SANMARTÍ GRECO, Enric (1979). "La Penya del Moro de Sant Just Desvern (Barcelona)". *Quaderns de Treball*, núm. 1.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- BARBERÀ FARRÀS, Josep; SANMARTÍ GRECO, Enric (1977). "Primeros resultados de las excavaciones en el poblado de la Peña del Moro, en Sant Just Desvern (Barcelona)". *Actas del XIV Congreso Nacional de Arqueología*. Saragossa.
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; SANMARTÍ GRECO, Enric (1976-1978). "El poblado ibérico de la Peña del Moro". *Ampurias*, núm. 38-40, p 295-306. <https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/117284/287978>
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; SANMARTÍ GRECO, Enric (1983). "Excavacions al poblament ibèric de la Peña del Moro de Sant Just Desvern (Barcelonès), campanyes 1974-75 i 1977-1981". *Monografies Arqueològiques*, núm. 1.
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; SANMARTÍ GRECO, Enric (1984). "El plom ibèric de la Peña del Moro de Sant Just Desvern (Barcelona) i el seu context arqueològic". *Rivista di Studi Liguri*, núm. 44 (1-4), p 145-160.
- BARBERÀ FARRÀS, Josep; SOLIAS ARÍS, Josep Maria; FOLCH SOLER, Joaquim (1985). *Memòria de l'excavació al poblament ibèric de la Peña del Moro: sector SF (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 389. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8582#page=1>
- BARRAL ALTET, Xavier (1978). *Les mosaïques romaines et medievales de la Regio Laietana (Barcelone et ses environs)*. Universitat de Barcelona.
- BARRERA BASSÓ, Lourdes (1991). "Breu comentari sobre el cens de Sant Just Desvern (1887-1888)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 3, p 43-54. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40757/107568>
- BATET COMPANY, Carolina (1996). *Castells termenats i estratègies d'expansió comtal. La Marca de Barcelona als segles X-XI*. Vilafranca del Penedès.
- BATISTA NOGUERA, Ricardo; ROVIRA PORT, Jordi (1985). "Nous vasos amb decoració campaniforme a Catalunya: La Riba i Olèrdola". *Empúries*, núm. 47, p 224-229. <https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/118227/288377>
- BENASSAR, María Isabel; NOGUERA NIETO, Ana (2007). "Parc del Mil·lenari en Sant Just Desvern". *On Diseño*, núm. 286, p 306-313.
- BENÍTEZ, Carles; GIRONÈS, Jordi (1980). "El sr. Fernando: una vida per l'esport". *La Vall de Verç*, núm. 12, p 8-9. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r012-19800201.pdf>
- BROWER; R.; HELINGA, Helma (2004). "Walden 7, an architectural dream : the promise of another way of life in Spain". *Happy cities and public happiness in post-war Europe*. Rotterdam.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- BRULL ANGELA, Pere (2000). "Imatges dels grups escolars de Sant Just Desvern (Segle XX)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 10, p 11-454.
- CABALLERO ARROYO, Cecilia; GUAL DEVESA, Ramon; RUEDA AGUILERA, Ferran (1997). *Arbres de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- CABAÑAS ANGUITA, Núria (2022). *Memòria científica. Intervenció arqueològica a Can Gelabert de la Riera. Sant Just Desvern, Baix Llobregat*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 16471. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/457577#page=1>
- CAMPILLO VALERO, Domingo (1983). *La enfermedad en la Prehistoria*. Barcelona. p 112.
- CAMPOS MASSIP, Jaume; ARQUÉ SOLÀ, Jordi (2006). *Proposta de recuperació paisatgística d'un tram de la Riera de Sant Just al municipi de Sant Just Desvern*. <https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2099.1/3966/55039-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- CANO ISLA, Eva Maria (2007). *Memòria de la intervenció arqueològica realitzada al forn de can Biosca a Sant Just Desvern*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC.
- CANTOS RUEDA, José Antonio (2001). *Memòria de la intervenció arqueològica al jaciment de la Peña del Moro*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3354. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/24226#page=1>
- CANTOS RUEDA, José Antonio (2001-2002). *Memòria de l'actuació arqueològica al jaciment de la Peña del Moro (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3972. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8866#page=1>
- CARBONELL CALDERS, Joaquim (2022). "El Camí de la Muntanya". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 26, p 15-35.
- CARDONA, Daniel; DE FABREGUES-BOIXART, Oriol; FERRER, Xavier; GUASCH, David; MALARET, Antoni; MORAN, Josep; NUET, Josep; PANAREDA, Josep Maria; PÉREZ, Jordi; RENOM, Mercè (1987). *Sant Just Desvern, un paisatge i una història*. Ajuntament de Sant Just Desvern, Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- CARDONA GELABERT, Jordi (1995). "Els pous a Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, p 209-223. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/269855/357454>
- CARRERAS CANDI, Francesc (1916). *Geografia General de Catalunya. Ciutat de Barcelona*. Barcelona.
- CASA VIVA, núm. 3, 1981, p 20-21.

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- CASAS BLASI, Joan (2001). *Memòria de la intervenció arqueològica a la Torre del Moro de Sant Just Desvern*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3233. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/454306>
- CASTILLO GÓMEZ, Rony José; GRIÑÓ MÁRQUEZ, Damià (2004). *Memòria de la intervenció arqueològica a les restes romanes junt a la Carretera Reial*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 5770. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/455682>
- CASTRO GARCÍA, Joan Carles (2005). *El nou orgue de la parròquia dels Sants Just i Pastor de Sant Just Desvern. Un orgue per a un poble*. GBG Editora. Barcelona.
- CERDÀ MELLADO, Josep Antoni (2022). *La rajola catalana*. Brau Edicions. Figueres.
- COBEÑA GUÀRDIA, Judith (1996). "Daniel Cardona i Civit (Barcelona 1890 - Sant Just Desvern 1943)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 7, p 65-102. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40780/123623>
- COLL-LECLERC ARQUITECTOS SL (2001). "Reforma y ampliación de complejo deportivo". *VI Premio de Arquitectura del Ladrillo*, p 58-67.
- COLL LÓPEZ, Jaime; LECLERC, Judith (2002). "Reforma y ampliación de un complejo deportivo en Sant Just Desvern. Barcelona". *On Diseño*, núm. 234, p 268-277.
- CÒNSUL, Arnau; PÀMIES, Ignasi (1997). "Renovar-se o morir. One step beyond!". *La Vall de Verç*, núm. 201, p 23. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r201-19971001.pdf>
- COSTA, Roger (2008). "Quin és l'origen de la tradició gegantera a Catalunya?". *Sàpiens*, núm. 70, p 5. Barcelona.
- COSTA SOLÉ, Roger (2019). "La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO". *Revista d'etnologia de Catalunya*, núm. 44, p 229-236. <https://raco.cat/index.php/RevistaEtnologia/article/view/370137/463839>
- CRUELLES, Bartomeu (1998). *Ricardo Bofill*. Barcelona.
- CRUELLES CASTELLET, Josep (2013). *Intervenció arqueològica Can Sagrera. Passeig de Can Sagrera, 1 - cantonada carrer Miquel Reverter*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 11009. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/453754#page=1>
- CUNTIES FARRÀS, Roger (2016). "L'economia de Sant Just Desvern durant la Guerra Civil espanyola". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 20, p. 11-106. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/311897/442178>

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- CUNTIES VILLANOVA, Jordi; ALMELA CASANOVA, Miquel (2013). "La mesura del temps, els rellotges de sol a la Vall de Sant Just". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 18, p 289-337. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/267862/367902>
- DÍAZ GÓMEZ, Cèsar; RAVETLLAT MIRA, Pere Joan; GODOY BREGOLAT, Carlos (2024). *La transformació dels edificis industrials tèxtils a Catalunya*. Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona. Universitat Politècnica de Catalunya. <https://upcommons.upc.edu/handle/2117/105503>
- DÍEZ DEUSTUA, Guillermo (2024). *Mirades Identitàries: oportunitats projectuals al patrimoni arquitectònic de Sant Just Desvern*. Universitat Politècnica de Catalunya. <https://upcommons.upc.edu/handle/2117/411270>
- ESPEJO BLANCO, José Manuel (2017). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la carretera Reial - parc de Torreblanca, Sant Just Desvern (Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 12993. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/439242#page=1>
- FABRE, George; MAYER, Marc; RODA, Isabel (1984). *Inscriptions romaines de Catalogne: Barcelone (sauf Barcino)*. París.
- FÀBREGAS ESPADALER, Marta (2013). *Memoria de la prospección superficial y estudio del patrimonio cultural (arqueológico y arquitectónico). Estudio de Impacto Ambiental de la subestación eléctrica de transporte 400/220 kV Desvern; de la línea eléctrica aérea a 400 kV doble circuito Gramanet-Desvern 1 y 2; de la línea eléctrica aérea a 400 kV doble circuito de entrada/salida en Desvern de la línea a 400 kV Rubí-Begues; y de las líneas eléctricas aéreas/subterráneas a 220 kV Desvern-Sant Just 1 y 2, Desvern-Collblanc 1 y 2; Desvern-Valdoncelles y DesvernFacultats*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 12571. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/440048#page=1>
- FABREGUES-BOIXART NEBOT, Oriol de (1993). "Aspectes sanitaris de Sant Just Desvern al segle XVIII". *Gimbernat: Revista d'Història de la Medicina i de les Ciències de la Salut*, núm. 20, p 103-114. <https://raco.cat/index.php/Gimbernat/article/view/44250/54233>
- FERRATER, Carlos (1998). "Estudis de cine Arruga". *Quaderns d'arquitectura i urbanisme*, núm. 221, p 102-103. <https://www.raco.cat/index.php/QuadernsArquitecturaUrbanisme/article/view/234682/337258>
- FERRATER, Carlos (1998). "Nave industrial Arruga Movi Studio, Sant Just Desvern, Barcelona". *On Diseño*, núm. 193, p 188-197.
- FERRATER, Carlos (2003). "Nave Arruga Movi Studio, Polígono Industrial 1, Sant

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- Just Desvern, Barcelona, 1995-1997". *Arquitectura Industrial*, p 50-63. Editorial Munilla-Lería, Madrid.
- FITA COLOMÉ, Fidel (1891). "Mosaich romà descobert en lo terme de Sant Just Desvern- província de Barcelona". *Boletín de la Real Academia de Historia*, núm. 18-19, p 462-466. Madrid.
 - FLORES, Ricardo; PRATS, Eva (2006). "Nau Yutes. Ampliació d'un magatzem tèxtil a Sant Just Desvern". *Quaderns d'arquitectura i urbanisme*, núm. 250, p 42-43.
<https://www.raco.cat/index.php/QuadernsArquitecturaUrbanisme/article/view/235096/349817>
 - FOLCH SOLER, Joaquim (1986). *Memòria del jaciment romà de la urbanització Torreblanca (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 380.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8565#page=1>
 - FOLCH SOLER, Joaquim (1989). "La intervenció arqueològica d'urgència al jaciment romà de la urbanització Torreblanca (Sant Just Desvern-1986)". *Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat: Pre-actes volum I*, p 246-255.
 - FOLCH SOLER, Joaquim (1991). "Les sitges del jaciment romà de la urbanització Torreblanca". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 3, p 7-18.
<https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/40754/107565>
 - FONT GRASA, Pere; OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2021). *Sant Just Desvern desaparegut*. El Papiol: Editorial Efadós.
 - FONT GRASA, Pere; REVERTER SALA, Teresa (2010). *L'Abans de Sant Just Desvern: Recull gràfic 1870-1975*. Col·lecció Baix Llobregat. El Papiol: Editorial Efadós / Ajuntament de Sant Just Desvern.
 - FRANCO POLO, Nuria María (2019). "Azulejos publicitarios en Extremadura. Referentes de identidad urbana". *Paisajes culturales en la Extremadura meridional. Una visión desde el patrimonio*. Universidad de Extremadura, Servicio de Publicaciones y Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades del Gobierno de España.
<https://dehesa.unex.es:8443/flexpaper/template.html?path=https://dehesa.unex.es:8443/bitstream/10662/11131/1/978-84-09-17206-1.pdf#page=1>
 - FRESNO BERNAL, Pablo del (2009). *Memòria de la intervenció arqueològica al pati de l'escola Montserrat, Sant Just Desvern, Barcelona*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 10272.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/422963#page=1>
 - FUENTES NÚÑEZ, Antoni (2007). "Sant Just Desvern i Josep Anselm Clavé".

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 14, p 57-67.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/58938/357200>
- FUENTES NÚÑEZ, Antoni (2011). "Sant Just Desvern i la Sardana. 1917-2010". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 16, p 7-163.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/229592/338458>
 - GALLEGO CAÑAMERO, José Miguel (2013). *Memòria. Intervenció preventiva al jaciment de la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 12967.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/440019#page=1>
 - GARCÍA GARCÍA, Miquel ; MONTON CANALS, Xavier; OCHOA GONZÁLEZ, Juli ; RIERA PRENAFETA, Francesc; RIERA PRENAFETA, Albert (1989). "Les fites de Terme del Mas Lluí". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 1, p 69-84.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40742/41530>
 - GARCÍA TRÓCOLI, Isabel; CORTADELLA MORRAL, Jordi (1989). "Les darreres intervencions arqueològiques a la Torreblanca (Sant Just Desvern)". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat: Pre-actes volum I*, p 256-263.
 - GEA BULLICH, Miquel (2008). *Intervenció arqueològica al carrer de Can Pedroseta (Carrer de Mossèn Antonino Tenas, 5 / La Sitja del Camí Fondo)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 6927.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/454016#page=1>
 - GIL, Josep Lluís (1983). "El pavelló desassistit". *La Vall de Verç*, núm. 53, p 5.
<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r053-19831101.pdf>
 - GILI GALFETTI, Gustau (2011). "Walden 7". *Edificios modulares*. Barcelona. p 98-107.
<https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2117/18218/Walden%207.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 - GONZÁLEZ MASIP, Albert (1993). "Els autobusos de Sant Just Desvern (1916-1939)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 5, p 155-174.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40768/123618>
 - GUASCH DALMAU, David (1981). "Sant Just, terra de frontera". *Vall de Verç*, núm. 28, p 15.
<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r028-19810701.pdf>
 - GUASCH DALMAU, David (1984). *Els Durfort, senyors del Baix Llobregat al segle XIII, i posterior aproximació a l'estudi de la situació social-econòmica de Sant Just Desvern, Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat i Santa Creu d'Olorda a través*

- d'un capbreu del segle XIV (1347)*. Sant Just Desvern. Ajuntament de Sant Just Desvern, Patronat Municipal de Cultura, Esports i Joventut.
- GUASCH DALMAU, David (1988). "El molí fariner de Sant Just Desvern". *I Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya*, p 148-150. L'Hospitalet de Llobregat.
 - GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1989). "Notes per a l'estudi del poblament d'època romana a la Vall de Verç: relació dels jaciments". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat. Pre-actes*, volum 1, p 383-389. Ajuntament de Castelldefels.
 - GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1989). "La Riba (Sant Just Desvern)". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat. Pre-actes*, volum 1, p 264-285. Ajuntament de Castelldefels.
 - GUASCH DALMAU, David; OCHOA GONZÁLEZ, Juli; RIERA PRENAFETA, Francesc (1989). "El molí fariner de Can Padrosa". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 1, p 53-60
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40740/41528>
 - GUASCH DALMAU, David (1992). "Hipòtesi sobre els possibles orígens de la parròquia i el contracte de les obres sobre la construcció de l'actual temple (Sant Just Desvern)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm 4, p 129-157. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40764/107746>
 - GUASCH DALMAU, David; MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1996). "Aproximació a l'estudi del poblament d'època romana a la vall de Verç". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 7, p 9-64. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40779/123622>
 - GUASCH DALMAU, David (2002). "Els retaules de l'església parroquial de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 11, p 51-88. <https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/40788/123637>
 - GUIBERNAU, Joan (2000). *Carlos Ferrater*. Barcelona.
 - HERNÁNDEZ, Lluís; ROMAGOSA, Antoni (1984). *Inventari del patrimoni arqueològic del terme municipal de Sant Feliu de Llobregat*. Sant Feliu de Llobregat. Inèdit.
 - HUERTAS ARROYO, Josefa (2004). *Memòria de la intervenció arqueològica a la vil·la romana de Can Modolell (Sant Just Desvern-Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 4701. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/455767>
 - LLONGUERAS CAMPAÑÀ, Miquel; RIPOLL PERELLÓ, Eduardo (1967). "Notas sobre sepulcros de fosa catalanes". *Ampurias: revista de arqueología, prehistoria*

- y *etnografia*, núm. 29, p 240-257.
<https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/103280/167165>
- LLOVERAS, Lluís; NADAL, Jordi; GARCIA, Albert; ALBIZURI, Silvia; i MOLINA, Josep-Anton (2007). "El gat a la Catalunya medieval i postmedieval. Registre i usos culturals". *Interaccions entre felins i humans: III Jornades d'Arqueozoologia del Museu de Prehistòria de València: homenatge a nnocenci Sarrión Montañana*. p 269-287. <https://mupreva.org/pub/1350/va>
 - MALARET AMIGÓ, Antoni; MALARET AMIGÓ, Rafael (1991). "L'Orfeo Enric Morera (1951-1991)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 3, p. 77-105. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40759/107571>
 - MALARET AMIGÓ, Antoni (1993). "Una història de l'Ateneu, 75 anys de vida social (1918-1993)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 5, p. 7-82
 - MALARET I AMIGÓ, Antoni (1997). "Sant Just Desvern. Aproximació a quaranta anys de vida local (1939 – 1979)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 8, p. 8-176.
 - MALARET AMIGÓ, Antoni (1998). "L'origen i la història dels carrers de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 9, p 146-221. <https://centreestudissantjustencs.cat/content/lorigen-i-la-historia-dels-carrers-de-sant-just-desvern>
 - MALARET JULIÀ, Rafael (1980). "Encara no tenim pista esportiva". *La Vall de Verç*, núm. 16, p 14. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r016-19800601.pdf>
 - MALARET JULIÀ, Rafael (2020). "Festes de Tardor". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 24, p 280-292. <https://centreestudissantjustencs.cat/content/festes/>
 - MANENT SEGIMON, Albert (2002). *Els noms populars de núvols, boires i vents del Baix Ebre i Baix Llobregat*. Editorial Katelani.
 - MANGAS NAVAS, José Manuel (1992). "Vías pecuarias". *Cuadernos de la Trashumancia*, núm. 0. ICONA, Madrid. <https://www.miteco.gob.es/content/dam/mites/es/biodiversidad/temas/politica-forestal/Cuadernos%20Trashumancia%20N%C2%BA%200-1.pdf>
 - MARAGALL MORENO, Marta (2002). *Memòria de la intervenció arqueològica a Can Ginestar*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3651. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8803#page=1>
 - MARGARIT CONSARNAU, Joan (1987). *Cantata de Sant Just*. Institut d'Estudis Juan Gil-Albert. Diputació Provincial d'Alacant.

- MARTÍN OLIVERAS, Antoni (2012). “Anàlisi tecnofuncional d’estructures productives vitivinícoles d’època romana. Identificació i localització a Catalunya de fosses de maniobra de premses de biga amb contrapès tipus arca lapidum”. *Pyrenae*, vol. 43, núm. 2, p 53-98.
<https://raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260721/347907>
- MASDÉU TÉRMENS, Raimon (1992). “Composició de l'Ajuntament de Sant Just Desvern (1897-1955)”. *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 4, p 59-84.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40761/107686>
- MASDÉU TÉRMENS, Raimon (1998). “Els santjustencs del 1900”. *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 9, p 85-144.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40784/123634>
- MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2016). “Història dels llibres sacramentals (parròquia dels Sants Just i Pastor, Sant Just Desvern, bisbat de Barcelona)”. *Paratge*, núm. 29, p 49-60.
<https://raco.cat/index.php/Paratge/article/view/317541/421370>
- MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2016). *Reconstrucció de famílies de la parròquia de Sant Just Desvern (1509-1936): un estudi de demografia històrica*. Universitat Autònoma de Barcelona.
- MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2019). *El monestir femení de Sant Joan de l'Erm (1228-1466)*. Sant Just Desvern: Ajuntament de Sant Just Desvern.
- MATAS PAREJA, Òscar (2017). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada al sector Carretera Reial – Parc de Torreblanca (Solar entre el carrer Montejurra i la plaça de Montserrat Roig). Sant Just Desvern (Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 16205.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/453403#page=1>
- MENÉNDEZ PABLO, Francesc Xavier; SOLIAS ARÚS, Josep Maria (1985). “Problemes entorn del Baix Imperi al curs inferior del Llobregat”. *Pyrenae*, núm. 21, p 157-168. <https://raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/165054/242562>
- MENÉNDEZ, Xavier; SOLIAS ARÚS, Josep Maria (1997). “La Via Augusta de Barcelona a Martorell”. *Voies romaines du Rhône à l'Ebre: Via Domitia et via Augusta*, p 232-253. París. Éditions de la Maison des Sciences de l'Homme.
<https://doi.org/10.4000/books.editionsmsmh.42850>
- MINISTERIO DE FOMENTO Y SECRETARÍA GENERAL TÉCNICA (2009). *Carlos Ferrater. Premio Nacional de Arquitectura 2009*. Madrid.
- MIRÓ ALAIX, Carme; MOLIST CAPELLA, Núria (1987). “Elementos de ritual doméstico al poblado ibérico de la Peña del Moro”. *Coloquio internacional sobre las religiones prehistóricas en la Península Ibérica*. Salamanca.

https://gredos.usal.es/bitstream/handle/10366/71437/Elements_de_ritual_domestic_al_poblat_ib.pdf?sequence=1

- MIRÓ ALAIX, Núria (1999). *Memòria de l'excavació realitzada a Quatre Camins, Sant Just Desvern (Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 2712. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/8513#page=1>
- MORALES HERRERO, Francisco Javier (1990). "Un fòssil vivent a Sant Just Desvern: Ginkgo biloba". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 2, p 91-100. <https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/40752/107555>
- MORENO, Iñaki; BLASCO, José (2010). *Memòria del seguiment arqueològic preventiu del projecte constructiu de la complementació de la connexió entre les ETAP d'Abdera i Cardedeu. Tram Font Santa-Trinitat. Rasa des de la riera de Sant Just fins l'entrada del pou d'atac. Sant Just Desvern, Baix Llobregat*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 14089. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/439097#page=1>
- MORETTI, Graciela (2010). "Poblados cementeros en Argentina y España". *Revista Arquitectos*, núm. 26. https://um.edu.ar/wp-content/uploads/2011_-_Poblados_Cementeros_en_Argentina_y_Espaa.pdf
- MULLOR, Helena (1996). "Què passarà amb les Escoles Núria?". *La Vall de Verç*, núm. 183, p 4-5. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r183-19960201.pdf>
- NOLLA, Marta (2018). *Memòria de la intervenció del sector Carretera Reial - Parc de Torreblanca (jaciment Urbanització Torreblanca)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 14086.
- OCHOA GONZÁLEZ, Juli; RIERA PRENAFETA, Francesc (1991). "Cap a una possible reconstrucció de la creu de terme de l'Hostal Vell". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 3, p 33-42. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40756/107567>
- OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1979). "Nou jaciment ibèric a Sant Just". *La Vall de Verç*, núm. 3, p 5. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r003-19790301.pdf>
- OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1980). "Les barraques de vinya de Sant Just Desvern". *Butlletí de la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc*, núm. 109. https://www.academia.edu/14781659/Les_barraques_de_vinya_de_Sant_Just_Desvern
- OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1980). "La sitja del carrer Fondo. Més dades sobre el

- Sant Just alt-medieval". *La Vall de Verç*, núm. 20, p 15.
<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r020-19801101.pdf>
- OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1982). "La torre Espigolera". *La Vall de Verç*, núm. 35, p 13. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r035-19820301.pdf>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1995). "Àmbit geogràfic i hidrografia". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, p 13-34.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40770>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli; TORRA PANNON, Coral (1995). "Història de la mina Vidal". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, p 95-208.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/269816/357445>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1995). "Inventari de les mines d'aigua". *Miscel·lània d'estudis santjustencs*, núm. 6, p 187-208.
<https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/269854/357453>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli; RIERA PRENAFETA, Francesc (1995). "Història de les mines Erasme i Falguera". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, p. 88-94.
<https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/269815/357443>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2003). *Petits relats de Sant Just i la comarca*. Sant Just Desvern.
https://www.academia.edu/105038128/Petits_relats_sobre_Sant_Just_i_la_comarca
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2012). "La Creu del Pedró: pedra i ferro". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 17, p 37-81.
<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/267412/355016>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2013). "Aquella nit d'octubre, 75 anys del bombardeig de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 18, p 9-155.
<https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/267861/367900>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2023). "Els arbres més alts de Sant Just Desvern". *La Vall de Verç*, núm. 488.
<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/488-novembre-web-lvv.pdf>
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2023). "El refugi antiaeri de Les Escoles". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 26, p 67-145.
https://www.academia.edu/25810264/El_refugi_antiaeri_de_les_Escoles
 - OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2024). "Les calderes de Pere Botero i el tèrbol crim comès a Sant Just (I)". *La Vall de Verç*, núm. 499, p 22-23.

<https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/499-setembre-web-lvv.pdf>

- OCHOA GONZÁLEZ, Juli (2024). "Les calderes de Pere Botero i el tèrbol crim comès a Sant Just (II)". *La Vall de Verç*, núm. 500, p 28-29. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/500-desembre-web-lvv.pdf>
- OLLÉ BUXEDA, Alba (2007). "Lo Pom de flors. Memòries i pensaments". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 14, p 5-54. <https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/58937/357199>
- PAGÈS PARETAS, Montserrat (1987). "La Torre del Moro". *Catalunya Romànica. El Barcelonès. El Baix Llobregat*. Ed. Enciclopèdia Catalana.
- PALET MARTÍNEZ, Josep Maria; RIERA MORA, Santiago (1995). *Memòria de les prospeccions arqueològiques realitzades a la plana de Mas Lluhí (Baix Llobregat) Campaña 1993*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 1437. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/453487#page=1>
- PANCORBO PICÓ, Ainhoa. (2008). *Memòria de la intervenció arqueològica realitzada a la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 9350.
- PÉREZ BASTARDAS, Alfred (1994). *Albert Bastardas i Sampere, alcalde popular per Barcelona*. Ajuntament de Barcelona.
- PÉREZ CONILL, Jordi (1980). "Un nou sepulcre prehistòric a Sant Just". *La Vall de Verç*, núm. 12, p 11. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r012-19800201.pdf>
- PÉREZ CONILL, Jordi; OCHOA GONZÁLEZ, Juli (1980). "Camp de sitges". *La Vall de Verç*, núm. 13, p 7. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r013-19800301.pdf>
- PÉREZ CONILL, Jordi (1983). "Per què un mapa o carta arqueològica de Sant Just". *La Vall de Verç*, núm. 46, p 14-15. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r046-19830301.pdf>
- PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; ROURA NUBIOLA, Margarida; SANAHUJA TORRES, Dolors; SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982-1986). *Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic de Sant Just Desvern*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- PÉREZ CONILL, Jordi (1987). "Prehistòria i Història Antiga". *Sant Just Desvern*,

un paisatge i una història. Ajuntament de Sant Just Desvern. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

- PÉREZ SÀNCHEZ, Miquel; SANAHUJA TORRES, Dolors (1985). *Itinerari d'arquitectura de Sant Just Desvern. Quaderns d'Estudis Santjustencs II*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- PETIT MENDIZÁBAL, Mª Àngels; ROVIRA PORT, Jordi (1982). "Can Cortès, Sant Just Desvern". *Les excavacions arqueològiques a Catalunya els darrers anys*, núm. 1, p 190-192. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- PETIT MENDIZÁBAL, Mª Àngels; ROVIRA PORT, Jordi (1989). "El fons de cabana de Can Cortès". *I Jornades Arqueològiques del Baix Llobregat. Pre-actes*, volum 1, p 38-48. Ajuntament de Castelldefels.
- PETIT MENDIZÁBAL, Mª Àngels; ROVIRA PORT, Jordi (1996). *La unitat habitacional de Can Cortès (Sant Just Desvern, Barcelonès). Una cabana del Bronze Final a l'antic estuari del riu Llobregat*. Museu d'Arqueologia de Catalunya. Barcelona.
- PLA SERRA, Maurici (2007). *Catalunya Guia d'Arquitectura Moderna, 1880-2007*. Triangle Postals.
- PLENSA SUÑÉ, Jaume; BORJA-VILLEL, Manuel (2015). *Jaume Plensa: Silence*. Barcelona, Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA).
- PIERA FIBLA, Llibert (1986). "Resultats de les prospeccions a diversos jaciments ibèrics i romans de Catalunya". *Empúries*, vol. 48-50, II, p 206-211. <https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/118436/288282>
- POL, Enric; MORALES, Montserrat (ed.) (1980). *L'Entorn escolar: problemàtica psicològica, educativa i de disseny*. <http://hdl.handle.net/2445/149904>
- PONS TOUJOUSE, Valentí (2004). *Inventario general del Modernismo*. Barcelona.
- PUIG CADAFALECH, Josep; FALGUERA, Antoni; GODAY CASALS, Josep (1909). *Arquitectura romànica de Catalunya*, vol. I. Institut d'Estudis Catalans.
- PUIGGRÒS MODOLELL, Joan Maria (1996). "L'inici de l'escoltisme a Sant Just Desvern (1957-1961)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 7, p 115-144. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/109667/137200>
- QUINTANA CORTÈS, Josep (1991). "Sant Just Desvern a través de les col·leccions de postals". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 3, p 55-76. <https://www.raco.cat/index.php/MEST/article/view/40758/107570>
- RAGUER SUÑER, Hilari (1993). "Mossèn Antoní Tenas i Alibés (1881-1953)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 5, p 83-116. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40766/123616>

Mapa de Patrimoni Cultural de Sant Just Desvern

- RAMOS ONSINS, Ada (1993). "Origen i procedència de la població de Sant Just Desvern (1920-1945)". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 5, p 117-154. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40767/123617>
- RAMOS RUIZ, Jordi (2007). *Memòria de intervenció arqueològica preventiva del projecte: complementació connexió entre les ETAP d'Abrera i Cardedeu. Tram: entre la B-23 i la riera de Sant Just*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 6169. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/10959#page=1>
- RETUERTA JIMÉNEZ, M. Luz (2012). "Les inversions barcelonines en els recursos hidràulics a Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern i Santa Creu d'Olorda fins a l'arribada del canal de la Infanta". *Estudis d'història agrària*, núm. 24, p 293-309. <https://raco.cat/index.php/EHA/article/view/260837>.
- RIERA MAS, Joan Ignasi; PORTILLO SAAVEDRA, Rosario (2020). "Recuperación Medioambiental del Camí de la Muntanya (Sant Just Desvern, Barcelona)". *Planur-e: territorio, urbanismo, paisaje, sostenibilidad y diseño urbano*, núm. 17.
- RIERA PRENAFETA, Francesc (1995). "Història general de la mineria d'aigua al nostre terme i en particular de la mina Torreblanca i de la Companyia d'Aigües Potables de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 6, p 47-85. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/269814/357442>
- RIERA PRENAFETA, Francesc (2004). "Les esquadres de Catalunya a Esplugues de Llobregat i Sant Just Desvern, 1922-1939". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 12, p 11-69. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/40792/123641>
- RIVEROLA SABATÉ, Montserrat; AMIGÓ BARBETA, Jordi; PERPIÑÀ PALAU, Josep (1995). *Cronologia i fets de Sant Just Desvern al segle XX (1900-1993)*. Ajuntament de Sant Just Desvern.
- RIPOLL PERELLÓ, Eduard; LLONGUERAS CAMPAÑÀ, M. (1967). "Notas sobre sepulcros de fosa catalanes". *Empúries*, vol. XXIX, p 230-234. <https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/103280/167165>
- ROIGÉ VENTURA, Xavier (coord.) (2001). "Pirineo Catalán". *Cuadernos de la Trashumancia*, núm.13. ICONA, Madrid. <https://www.miteco.gob.es/content/dam/mites/es/biodiversidad/temas/politica-forestal/Cuadernos%20Trashumancia%20N%C2%BA%2013.%20PIRINEO%20C%20ATAL%C3%81N.pdf>
- RUBIRALTA CASAS, Fermí (2008). *Daniel Cardona i Civit*. Editorial Afers.
- RUIZ, Xavier (1997). "Un nou espai per els joves". *El Butlletí. Publicació Municipal*, núm. 110. Sant Just Desvern.
- SALA NAVAS, Óscar (2003). *Memòria de la restauració dels sectors R-5 i S-5 del poblat de la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de

- Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 407.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/454122>
- SALA, Roger; TAMBA, Robert (2013). *Memòria d'intervenció a Sant Just Desvern, Can Sagrera. Prospecció geofísica per la descripció de restes arqueològiques*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 11860.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/422947#page=1>
 - SALA, Roger; TAMBA, Robert (2013). *Sant Just Desvern, Can Sagrera. Prospecció geofísica per la descripció de restes arqueològiques. Memòria d'intervenció*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 11913.
<https://calaix.gencat.cat/handle/10687/453487#page=1>
 - SANMARTÍ GREGO, Enric (1973). "Materiales cerámicos griegos y etruscos de época arcaica en las comarcas meridionales de Catalunya". *Ampurias*, núm. 35, p 221-234. <https://raco.cat/index.php/Empuries/article/view/117191/287871>
 - SANZ ELORZA, Mario; DANA SÁNCHEZ, Elías; SOBRINO VESPERINAS, Eduardo (2004). *Atlas de las Plantas Alóctonas Invasoras en España*. Dirección General para la Biodiversidad. Madrid.
https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/inventarios-nacionales/inventario-especies-terrestres/inventario-nacional-de-biodiversidad/ieet_flora_vasc_aloctr_invas.html
 - SANZ SERRANO, Raúl (2000). *Memòria de la intervenció arqueològica de Quatre Camins, Sant Just Desvern (Baix Llobregat)*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 2800. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/7872#page=1>
 - SBERT PÉREZ, Olga (2012). "Recerca i orientacions sobre l'etimologia del topònim de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 17, p 83-112. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/267413/355017>
 - SBERT PÉREZ, Olga; MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2018). "Els hostals de Sant Just Desvern: Sota la influència de les vies de comunicació". *La Vall de Verç*, núm. 434, p 20-21. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r434-comprimit.pdf>
 - SBERT PÉREZ, Olga; MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2019). "El territori de Sant Just Desvern en el segle XVIII a partir del cadastre de 1716". *Pedralbes: revista d'història moderna*, p 452-67. <https://raco.cat/index.php/Pedralbes/article/view/370927/464620>
 - SBERT PÉREZ, Olga; MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2019). "El territori de Sant Just Desvern en el segle XVIII. L'anàlisi del Cadastre de 1716". *Miscel·lània*

d'Estudis Santjustencs, núm. 23.

- SBERT PÉREZ, Olga; MASDÉU TÉRMENS, Raimon (2021). "Can Cuiàs de Sant Just Desvern. 1r premi Ramon Rovira". *Paratge*, núm. 34, p 39-83. <https://raco.cat/index.php/Paratge/article/view/397584/491004>
- SOCIETAT CATALANA DE GNOMÒNICA (2004). *Relotges de sol de Catalunya: Un patrimoni per descobrir*. Editorial Efadós.
- SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1981-1982). "Ceràmica grisa estampada pre-romana apareguda a la Penya del Moro (Sant Just Desvern, Barcelona)". *Pyrenae*, núm. 17-18, p 299-301. <https://raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/165007/242514>
- SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1982). *El poblament del curs inferior del Llobregat en època romana*. Memòria de llicenciatura. Universitat de Barcelona. [Inèdit].
- SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1983). "Els primers habitants de Sant Joan Despí". *La Font del Bé*, núm. 45. Sant Joan Despí.
- SOLIAS ARÍS, Josep Maria (1990) *El poblament ibèric i romà del curs inferior del Llobregat*. Tesi Doctoral. Universitat de Barcelona.
- SUAU LLEAL, Laura (2001). *Intervenció arqueològica al Molí de Can Padrosa. Sant Just Desvern*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3322. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/24281#page=1>
- SUAU LLEAL, Laura (2003). "Resultats de l'excavació al molí de can Padrosa (Sant Just Desvern, Baix Llobregat)". *Actes [del] II Congrés d'arqueologia medieval i moderna de Catalunya*, volum 2, p 567-573.
- TARRADELL MATEU, Miquel (1975). *Història de Barcelona. Barcelona antiga*. (Vol. I, p 55-174). Barcelona.
- TAULA DE REDACCIÓ (1979). "La Penya del Moro: inici de la cultura ibèrica". *La Vall de Verç*, núm. 10, p 6. <https://www.lavalldeverc.cat/documents/lavalldeverc.cat/revistes/r010-19791201.pdf>
- TELESE COMPTE, Albert; VOIGT MEYER, Ulrike (2009). "La rajola publicitària durant la primera meitat del segle XX". *Butlletí informatiu de ceràmica*, núm 100, p 234-253.
- TENAS ALIBÉS, Antonino (1947). *Notes històriques del poble i parròquia de Sant Just Desvern*. Barcelona.
- TORMOS RAMI, Miquel (2007). *Camins d'aigua. Passejades per 100 fonts de Collserola*. Ediciones Desnivel. Madrid.
- TOST LÓPEZ, Lluç (2017). "Estudi ecològic de la riera de Sant Just Desvern". *Miscel·lània d'Estudis Santjustencs*, núm. 21, p 281-317.

<https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/350839/442186>

- TRÍAS RUBIÉS, Gloria (1967). *Cerámicas griegas de la Península Ibérica* (Vol. 1, p 251). València.
- VALLÈS CUEVAS, Jordi (1986). *Memòria arqueològica del Bullidor - Torre Espigonera*. Arxiu Àrea de Coneixement i Recerca DGPC, memòria núm. 3320. <https://calaix.gencat.cat/handle/10687/427691#page=1>
- VIDAL JANSÀ, Mercè (coord.); MESALLES, Jordi; PIZARRO, Lluís (2002). *Guia del patrimoni arquitectònic de Sant Just Desvern*. Arxiu Històric de Sant Just Desvern. Sant Just Desvern.
- VILA FÀBREGAS, Goretti (2002). *Actualització fitxes arqueològiques: Catàleg i Pla Especial de Protecció i Rehabilitació del Patrimoni Arquitectònic*. Sant Just Desvern.
- VILLALONGA ESCUDERO, Ramón (2011). "Hoquei Club Sant Just, Cinquantenari: 1959-2009". *Miscel·lània d'estudis santjustencs*, núm. 16, p 167-277. <https://raco.cat/index.php/MEST/article/view/229593/338454>
- ZURRIAGA AGUSTÍ, Ferran (2005). "El lledoner, l'arbre de les forques". *Mètode Revista de Difusió de la Investigació*, núm. 45, p 39-45. Universitat de València. <https://metode.cat/revistes-metode/dossiers/el-lledoner-lalrbre-de-les-forques.html>

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Oficina de Patrimoni Cultural

Edifici Bogatell

Zamora 73, 4a planta. 08018 Barcelona

Tel. 934 022 566

o.patrimonio@diba.cat · www.diba.cat